

**ЧЕТРНАЕСТИ МЕЂУНАРОДНИ
НОВОСАДСКИ КЊИЖЕВНИ
ФЕСТИВАЛ
THE FOURTEENTH INTERNATIONAL
NOVI SAD LITERATURE
FESTIVAL**

**26–29. август 2019. године * Нови Сад
26th–29th August 2019 * Novi Sad**

**Међународна књижевна награда Нови Сад
International Literary Award of Novi Sad
Бранкова награда * Branko's Award
Савремена мађарска поезија у фокусу
Contemporary Hungary poetry in focus
Симпозијум Интелектуалац, књижевност и капитализам
Symposium The intellectual, literature and capitalism
Разговори у клубу Абсолут * Talks at the club Absolut
Поезија на балкону * Poetry on the balcony**

**Друштво књижевника Војводине
Association des écrivains de Voïvodine
Association of Writers of Vojvodina
Braće Ribnikar 5, 21000 Novi Sad, Serbia
www.dkv.org.rs * e-mail: zlatnagrada@neobee.net * +381 21 6542 432
www.facebook.com/InternationalNoviSadLiteratureFestival**

мупус речу
the smell of the word

ЧЕТРНАЕСТИ МЕЂУНАРОДНИ НОВОСАДСКИ КЊИЖЕВНИ ФЕСТИВАЛ

26–29. август 2019.

Друштво књижевника Војводине, Нови Сад, Србија

**Гости XIV фестивала најистакнутији савремени мађарски песници
На Фестивалу учествују добитници престижних европских
награда за поезију; награде Артур Рембо Жан Лик Денакс и
награде Адонис Едуардо Мога**

Четрнаести Међународни новосадски књижевни фестивал поред великог броја песника из земље и иностранства посебно представља мађарску поезију

Међународни новосадски књижевни фестивал је за тринаест година представио преко 900 песника и књижевника (од прозних писаца до критичара и филозофа), преко 150 преводилаца, око 150 музичара, обликујући се као један од најквалитетнијих књижевних догађаја у Србији и у региону. Сваке године фестивал окупла од 1500 до 2000 посетилаца, представљајући Нови Сад као град изузетне књижевне културе.

Фестивал ће се одржати од 26. до 29. августа.

Места одржавања ће бити: Позориште младих, Библиотека града Новог Сада, Клуб Абсолют, балкони у Змај Јовиној, Сомбор, Сремска Митровица.

Око 20 страних писаца (из Мађарске, Шпаније, Енглеске, Француске, Немачке, Русије, Пољске, и др) и преко 30 из Србије наступиће у средишњим програмима Фестивала. У процес ће бити укључено 15 преводилаца, а учествоваће и око 30 музичара. Гост фестивала биће Мађарска.

Мађарска поезија биће представљена у Градској библиотеци у Новом Саду. Антологија савремене мађарске поезије (дванаест песника) у избору Вириг Золтана (Сегедин, 1974). Сваки песник у антологији је представљен са 10 песама у преводу Марије Шимоковић и Сандре Буљановић Симоновић. Песници заступљени у антологији су: Dezső Tándori (1938), Ottó Tolnai (1940), Katalin Ladik (1942), Imre Oravecz (1943), Endre Székárosi (1952), Ottó Fenyvesi (1954), Tibor Zsolt (1954), Ferenc András Kovács (1959),

István Kemény (1961), Krisztina Tóth (1967), János Térey (1970), Zoltán Csehy (1973).

Песници који ће наступити на Фестивалу су: Ahren Warner (Engleska), Tobias Burghardt (Немачка), Jona Burghardt (Аргентина), Eduardo Moga, награда Адонис и Латино (Шпанија), Jean-Luc Desрах, добитник награде Артур Рембо и Étienne Faure, добитник награде Мак Жакоб (Francuska), Kemény István (1961), Endre Székárosi (1952), Ferenc András Kovács (1959), Virag Zoltán (Мађарска), Валентина Јефимовска, Иља Козлов (Русија), Jacek Napierkowski (Пољска) и песници из Србије Дејан Алексић, Ђорђе Кубурић, Саша Нишавић и Ирина Харди Ковачевић.

Симпозијум ће бити посвећен теми *Интелктуалац, капитализам, књижевност*. Учествоваће: Алпар Лошонц, Драган Проле, Владимир Гвозден, Корнелија Фараго, Виктор Радун, Срђан Дамњановић, Бојан Јовановић, Дамир Смиљанић.

Дијалогско представљање писаца одржаће се у кафеу Абсолют у Змај Јовиној улици. Разговоре ће водити критичари и преводиоци Душка Радивојевић, Сандра Буљановић Симоновић, Виктор Радун, Драган Бабић и Милица Антонијевић.

Четрнаести пут ће бити уручена Међународна награда за књижевност Нови Сад. У оквиру фестивала биће додељена 59. Бранкова награда у Градској библиотеци у Новом Саду.

Песници у фокусу на Фестивалу су Ahren Warner, Eduardo Moga, награда Адонис и Латино (Шпанија), Jean-Luc Desрах, добитник награде Артур Рембо и Étienne Faure, добитник награде Макс Жакоб (Francuska) и песник из Србије Дејан Алексић, добитник награде Васко Попа.

На завршној вечери 28. августа, која ће се одржати на Тргу младенаца биће уручена награда фестивала Нови Сад.

На фестивалу током три дана одржаће се преко 30 књижевних и музичких програма.

Репрезентативни избор ауторских прилога, од поезије до критичких радова, реализованих на Фестивалу, биће објављен у две свеске Златне греде.

Садржајан Каталог фестивала, плакате, заставе. Фестивал представиће активности ДКВ на сајту и на Фејсбуку.

Фестивал у пуној мери остварује своје циљеве омогућујући проширивање и богаћење културних веза са светом.

Због финансијских потешкоћа трајање Фестивала је смањено на три дана, одустало се од слем такмичења, а уручење Бранкове награда ће бити одржано у Новом Саду.

Фестивал је добио помоћ од Министарства културе Републике Србије, скромну помоћ Градске управе за културу Новог Сада и Покрајинског секретаријата за културу и поред чињенице да је проглашен од стране Европске асоцијације уметничких фестивала изузетним уметничким фестивалом.

THE FOURTEENTH INTERNATIONAL NOVI SAD LITERARY FESTIVAL

26th–29th August 2019

Association of Writers of Vojvodina, Novi Sad, Serbia

The Fourteenth International Novi Sad Literary Festival is going to be held in Novi Sad, from 26th to 29th August 2019.

The International Novi Sad Literature Festival is the biggest and brightest in Serbia. Featuring contemporary poets, novelists and critics, the Festival lasts for 3 days filled with literature. It includes readings, performances, exhibitions, music and a wonderful atmosphere.

This is a literature festival featuring poets and critics who represent and promote contemporary literature. More than 900 writers from Serbia and abroad participated in the previous thirteen Festivals, and the impressions of all the participants were very good. They were all satisfied with their stay in Novi Sad and the program of the Festival (participants were from England, France, Ireland, Russia, Germany, Mexico, Colombia, Bulgaria, Spain, Ukraine, Italy, USA, Austria, Switzerland, Norway, Hungary, Sweden, Czech Republic, Portugal, Poland, Croatia, Slovakia, Montenegro, Romania, Turkey, Sudan, Bosnia, Denmark, Nigeria, Morocco etc.).

The program of the Festival includes afternoon and evening readings and discussions at various venues throughout the city, as well as visiting other towns in Serbia. The readings represent national literatures, groups of authors or single authors. The main event is the evening reading on Youth Theater, City library of Novi Sad, Caffé Absolut, Trg mladenaca etc.

Every year, a symposium is held to discuss important contemporary literary themes. This year's theme is The capitalism, intellectuals and literature.

For the ninth time, Festival will welcome a guest country for the purpose of more complete representation of that country's contemporary poetry. This year, the guest of the Festival is Hungary with prestigious authors who will read their poetry at the Festival. We will publish an anthology of contemporary Hungarian Poetry (twelve poets).

The participants will be visit the monasteries on Fruška Gora (a mountain near Novi Sad).

Novi Sad is the capital of the Province of Vojvodina and the second biggest city in Serbia. Its population is over 450,000. It is an

important economic, culture and university centre. The centre of the city was built during the 18th and 19th century, and on the opposite bank of the Danube, there is a magnificent fortress built in the 17th century. The monasteries on Fruška Gora were built in the period from the 14th to 18th century. A small town of Sremski Karlovci is situated on Fruška Gora. The Serbian Romanticism started in Sremski Karlovci and Novi Sad, and lasted from 1847 till 1870. It was led by poet Branko Radičević and, after him, Jovan Jovanović Zmaj and Laza Kostić. The objectives were to promote the language reform of Vuk Karadžić who modernized Serbian language and introduced the vernacular Serbian into literature, anticlassical rebellion and introduction of a new sensibility and aesthetics into Serbian literature.

In Novi Sad, besides ethnic Serb majority, there are representatives of several ethnic groups, the biggest of which are Hungarians. They too have educational, cultural and informative institutions.

During the Festival, a ceremony of awarding the prize Branko's award to the Young Serbian poet of the Year will be held in City Library of Novi Sad.

Every year, International Literary Award Novi Sad is given to a world-renowned living poet or novelist for his poetic oeuvre or life achievement in the field of poetry (Christoph Meckel, Jean-Pierre Faye, Ben Okri, Sean O'Brien, Lyubomir Levchev, Kathrin Schmidt, Krzysztof Karasek, Mircea Cartarescu, Antonio Deltoro, Guy Goffette, Thomas Boberg, Johan Jönson and José Ángel Cilleruelo).

The Festival is supported by Serbian Ministry of Culture, The Department of Culture of Province of Vojvodina and Novi Sad City Council.

International jury of EFFE and EFFE Hubs awarded the International Novi Sad Literary Festival "EFFE Label 2019–2020" as a manifestation that fulfills the high criteria that place it in the community of exceptional European art festivals.

САДРЖАЈ / CONTENTS

ТОБИЈАС БУРГХАРТ Tobias Burghardt	22	Срђан Дамњановић Srđan Damjanović	33
ЧЕТРНАЕСТИ МЕЂУНАРОДНИ НОВОСАДСКИ КЊИЖЕВНИ ФЕСТИВАЛ	3	Харди-Ковачевић Ирина Irina Hardi-Kovačević	33 34
THE FOURTEENTH INTERNATIONAL NOVI SAD LITERARY FESTIVAL	4	Јацек Напујорковски Jacek Napiórkowski	24 24
ИРОНИЈА ПРЕДСТАВЉА ВАЖАН ЕЛЕМЕНТ ПОЕЗИЈЕ У СВИМ ВРЕМЕНИМА		Валентина Валентиновна Јефимовскаја (Станкевич) Valentina Valentinovna Jefimovskaya	24 25
Интервју са Ендреом Скарошијем	7	Иља Андрејевић Козлов Ilya Andreyevich Kozlov	25 25
IRONY IS AN IMPORTANT ELEMENT OF POETRY AT ALL TIMES		Иштван Кемењ Kemény István	26 26
Interview with Endre Székárosi	10	Ђорђе Кубурић Đorđe Kuburić	26 26
Ендре Скароши Endre Székárosi	13 13	Сандра Буљановић Симоновић Sandra Buljanović Simonović	26 26
ОБРАЧУН ВЛАСТИТОГ ЗАДОВОЉСТВА И МОРАЛНОГ УЖАСА		Милан Ненадић Milan Nenadić	27 27
Интервју са Ахреном Ворнером	14	Славомир Саша Нишавић Slavomir Saša Nišavić	37 37
AN FIGHTINGH OF ONE'S OWN PLEASURE AND MORAL HORROR		Латушински, Гжегож Latushinsky Grzegorz	39 39
Interview with Ahren Warner	16	Милена Зиројевић Milena Zirojević	40 40
Арен Ворнер Ahren Warner	17 17	Милена Алексић Milena Aleksić	40 40
ПОЕЗИЈА ЈЕ ДРУГО ИМЕ ЗА СУБВЕРЗИЈУ		Драган Бабић Dragan Babić	40 41
Интервју са Жан-Лик Депаксом	18	Стеван Брадић Stevan Bradić	41 41
POETRY IS ANOTHER NAME FOR SUBVERSION		Јован Зивлак Zivlak Jovan	41 42
Interview with Jean Luc Despax	19	Јан Красни Jan Krasni	42 42
Жан-Лик Депакс Jean-Luc Despax	20 20	Виктор Радун Теон Viktor Radun Teon	42 42
Ковач Андраш Ференс Kovács András Ferenc	20 20	Живановић, Бранислав Živanović Branislav	43 43
Дејан Алексић Dejan Aleksić	20 21	Предраг Момчиловић-Моца Predrag Momčilović-Moca	43 43
Етјен Фор Étienne Faure	21 21	Едуардо Мора Eduardo Moga	32 32
Јона Бурхарт Jona Burghardt	21 22	ПРОГРАМ PROGRAMME	44 45
Золтан Вирав Virág Zoltán	22 22		

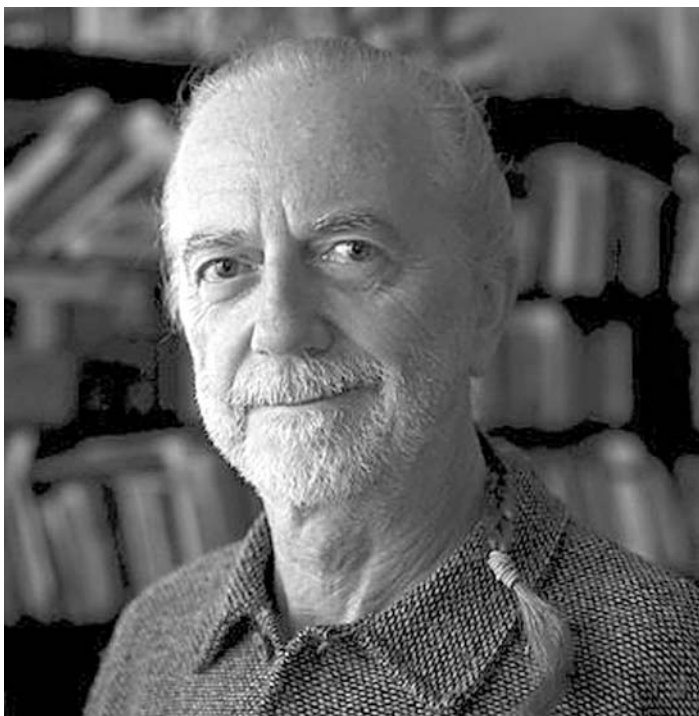
**ИРОНИЈА ПРЕДСТАВЉА
ВАЖАН ЕЛЕМЕНТ
ПОЕЗИЈЕ У СВИМ
ВРЕМЕНИМА****Интервју са Ендреом****Скарошијем (Мађарска)****Интервјуисао Јован Зивлак**

*Rég a latin környék latinabbá tette
a verseм, barbár táj barbár szóra
karatja a szám.*

*Гледано са дистанце, одавде,
из Србије, чини се да су две тачке
у модернизацији мађарске
књижевности, поезије, одредиле
појава часописа Запад (Nyugat)
између два рата, и пад
Берлинског зида. Шта је заправо
мађарски модернизам?*

Желео бих да ту слику мало
изнијансирам. Мађарска
књижевност и уметност, попут
других култура, желела је, с
времена на време, да се
модернизује. За нас је
атавистички пример сам Јанус
Панониус, који је средином 15.
века довео музе из хуманистичке
Италије на "варварско тло". То се
догодило и током периода
просветитељства (међу
најзначајнијим примерима
довољно је споменути само
Михаља Чоконаија Витеза и
Ференца Казинција) – док је прва
трећина 19. века свугде донела
важну, умерену модернизацију
(изузев немачког и енглеског
романтизма). Због свега тога, као
и због бројних историјско-
културних разлога, код нас се
модернизација увек остваривала
само мање-више делимично.
И онда је дошао почетак 20. века,
који је у читавој Европи
прекројио трендове.

И у Мађарској је, коначно,
узмахнула поезија продорне,
радикалне модернизације, коју
су означиле две велике планете:
Адијева рана поезија и музика
првог Бартоковог раздобља.
Буди се модерна мађарска
култура, која се не да упоредити,
а која је у потпуном сагласју са
европским токовима. На то се
надовезао Геза Чат, који је, као
критичар, одмах уочио
паралелне улоге два генија, а као
прозаиста, и сâм учинио много за
то да се таква нова, модерна
пракса и аспект одомаћи у

прозној књижевности. А одве
морамо, на сличан начин,
поменути појаву сликарске групе
Осморица, из прве две деценије
20. века. Ако погледамо слике
Лајоша Тихањија, Дежеа Орбана,
Кароља Кернштока, Беле Цобела,
Дежеа Цигања, Роберта Берења,
видимо да нису ништа мање
модерне и продорне, нити
обећавају мање, од дела
савремених европских сликара.

У годинама пред Први светски
рат, мађарска књижевност и
уметност, почеле су да дишу
заједно са европским. На жалост,
рат, а нарочито трагичне
последнице тога рата, пресекле су
ту нит развоја.

Истовремено, још током рата,
започео је грандиозан, дуални
уметнички подухват Лајоша
Кашака: генија књижевне
односно уметничке
организације. На начин својствен
мађарској историји, овај
подухват се, у својој потпуности,
највише откривао током бечке
емиграције: у то време у
Мађарској, јединствена,
истакнута тачка синтезе
европске и мађарске уметничке
авангарде. Уколико томе додамо,
да је Кашак овде написао и
објавио своје дело "Коњ умире,
птице излећу", и да овде почиње
да пише аутобиографски роман
под називом "Живот једног
човека", онда можемо у целисти
видети, како је напредовала

радикална модернизација
мађарске културе у суседном,
иностраном простору. Која је
након тога, као и све емигрантске
културе, неминовно довела до
расипања.

У тој узајамној зависности
треба вредновати ту, такође
изузетно важну, умерену
модернизацију, коју су створили
Запад и први великани који су се
око њега окупили. Ади је засебна
тема, поетска модернизација коју
су донели Бабић и Костолањи,
делимично Арпад Тот, увела је у
мађарску књижевност, укус
претходног доба: симболизма и
сецесије. То су веома важна дела,
али европска књижевност и
уметност већ је почела да иде
другим стазама. Зато је Ерне
Ошват увео Кашака у Запад, а на
крају је и Жигмонд Мориц тамо
поставио велики писац. Ја бих,
дакле, заједно наводио
модернизацију у стилу часописа
Запад, и радикалну
модернизацију à la Ади, Барток,
Осморица и Кашак, као, ваљда,
најважнији чин модернизације у
историји мађарске књижевности
– мада је то тешко просудити, јер
у осталим раздобљима не
живимо, док 20. век, још увек
помало живи у нашим венама.

Што се тиче Берлинског зида,
односно промене режима у
Средњој и Источној Европи, ту не
видим тако значајну границу у
књижевности и уметности.

У деценијама тзв. истинског социјализма, прво су се одвијали скривени, а потом све евидентнији, процеси модернизације. На подручју белетристике, довољно је помислити на настајање дела Миклоша Месоља, а паралелно са тим и на формирање и кохезију нове мађарске прозне књижевности (Надаш, Естерхази, Хајноци, Шпиро, а мало касније и Краснахоркаи и остали). У поезији се већ у позадини налазио узор неукротиве снаге: Шандор Вереш, затим се појавио Тандоријев-космос, и песници, иако понекад спорни, који предочавају нови, поетски аспект у својим најснажнијим делима, попут Ђуле Лухаса, Јаноша Пилинскија и других.

Паралелно са свим тим, нити радикалне модернизације вукли су авангардни ствараоци потиснути у андерграунд: Миклош Ердељ, Тамаш Сентоби, Ђерђ Галантаи, Тибор Хајаш и још неколицина њих, овде, код куће, а у иностранству париски Мађарски атеље и његов кружок, док се током осамдесетих година, у Мађарској, формирала комплетна, сама по себи изнијансирана алтернативна култура, од младих, крепких стваралаца тога времена.

Велико питање, заправо је то, која је била судбина тих, такође паралелних оверграунд и андерграунд модернизација, како су се оне даље обликовале, након смене режима. Међутим, то захтева темељну, дубинску, засебну интерпретацију.

*kivélősi Dunánkhözelőször
Jöttek a szent
Helikonzöldkoszorússzüzei.
patriumquprimusadHistrum,
Duxitlaurigeras, ex Helicone, Deas.

Ви сте мултимедијални уметник, озбиљно нарушавате класичан језик књижевности. Да ли су авангарда и нео-авангарда, током своје двогодишње историје, успеле на нађу нови језик за књижевност, а то је уметност?

То је веома важно и комплексно питање. Не бих да говорим о подривању класичног

књижевног језика, већ радије о радикалном, у почетку необичном, проширењу поетског језика. Већ је и авангардна књижевност и уметност првих деценија 20. века, показала да је језик много сложенији, богатији материјал, али и систем узајамних веза, него што су га, током протеклих векова, користили у штампаној писмености. Брзи развој технолошке цивилизације пружао је у руке стваралаца све више средстава, како би се поезија, на технолошком нивоу, а који одговара култури данашњег доба, вратила првобитној, комплексној поетској пракси, која је иначе, оригинално зачета у звуку, заправо орална делатност, тако да се органски везује и уз музику. Док антрополошки архетип обичаја, ритуала, садржи и откривање средстава покрета и призора. Нису случајно први футуристи и дадаисти видели у простору филма, односно позорнице, адекватан простор за стварање комплексног поетско-уметничког дела.

Без сумње ту спада и један пресудан културно-историјски моменат: неки од футуристичких инвенција, руски заумизам, затим дадаистички *Lautgedicht*, ослобађају поетско саопштење од семантичке присиле. Тиме, што у центар саопштења стављају слово, односно глас, фонему, песма не мора нужно да носи априори семантичко значење. Овде се заправо рађа она језичка апстракција, која се у сликарским уметностима већ остварила са кубизмом: сликарско дело више не мора више да буде и фигуративно интерпретирано. У вези са тим, вреди прочитати манифест Консеквентне поезије (Konsequente Poesie) Курта Швитерса, из 1924.

Након Другог светског рата, историјско искуство се радикално шири. Планетарни рат, нуклеарна катастрофа, клонулост света природе, притисак дехуманизујућег потрошачког друштва, артикулишу свет представа књижевности и уметности, али и систем језичких средстава.

Поновно заузимање човековог света, у будуће ће бити елементарна тежња, бунт против комформизма, окретање према вредностима колективног: ревелација тога биће колективна магија жудња за слободом, које се остварују у беат-музици, деловање различитих мрежа (mail-арт, networking, покрет Fluxus), затим музика панка и њу-вејва, те њихово надахнуће у поезији, али и иначе у уметности, током осамдесетих година.

Да, мислим да сам у својој поезији успео да остварим неку врсту тоталне поезије (категорија Адриана Спатоле): у језичком простору све је могуће, у визуелном, у музикалном, у текстуалном, у активном, могу да остварим она своја дела, која треба да се остваре у датом језичком простору. Наравно, укупност могућности треба да буде тотална: понека дела могла би бити и минимална, попут хаика, као нека кратка фонична песма, као тип песма или гестовна песма, или као неки мини-евент. Коначно, језички материјал поезије може бити било шта: ја обично кажем, да је за мене поезија перспектива од 360°. Волим још и израз транспоезија, који упућује на то, да је кретање између различитих регистара језика, један од суштинских темеља моје песничке делатности, као и термин просторна поезија, зато што је и најтрадиционалније текстуална песма, концентрисање просторног, временског и мисаоног искуства у језички код.

Ваша поезија је ироничан, колоквијално духовит коментар илузија савременог човека. Као да се рестаурира глас весело конвулзивног Вијона. Да ли је поезија почев од Вијона до Брехта да се подсмева нашем времену?

Бесумње, иронија, исмевање, хумор, пародија представљају важне елементе поезије у свим временима. Да и не говоримо о томе да, навести људе да се смеју, значи и то да у њима побуђујемо свест о слободи. Уједно, у модерним временима, много

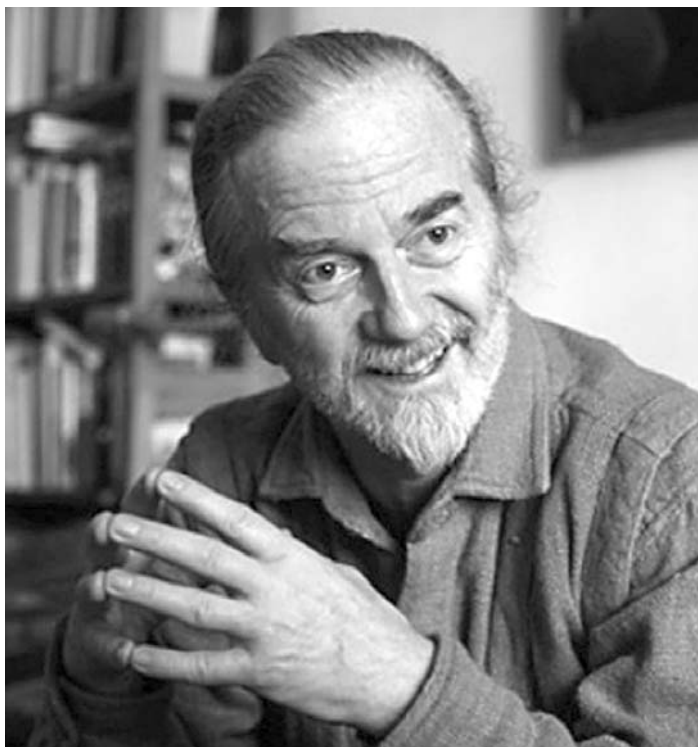
пута песник и поезија постају смешна, узалудна, неразумљива делатност, а песник то спознаје у себи (попут, рецимо, Алда Пацеског, почетком 20. века). Што се мене тиче, ова средства се код мене заиста у основи прилагођавају једном херојском схватању, по коме је циљ поезије да допринесе мењању света.

Који је значај и важност поезије у савременом мађарском друштву? Да ли поезија, на било који начин, има привилеговану улогу?

Поезија у Мађарској има традиционално значајну улогу, будући да је, услед недостатка институционалне и политичке независности, вековима, књижевност прихватала на себе политичко заступање. Као и свугде у потрошачком друштву, књижевност и поезија све више губе ову улогу, те уједно тиме она постаје више независна. У животима људи, поезија уопште не игра значајну улогу, уколико се уопште у њима јавља, међутим, многи се за њу истрајно интересују. Нарочито током протеклих година, све је више њих на адекватно организованим књижевним и песничким дешавањима. А то, наравно, значи и то да, "конзумирању" поезије, све више дају места директне форме (вечери, фестивали, сусрети са публиком). Истовремено, важно је споменути да и даље, много младих поезију сматра адекватном формом испољавања. На интернету постоје многобројни књижевно-поетско-уметнички форуми.

На који начин мађарско друштво подржава поезију и песнике? Награде, часописи, места на универзитету, издаваштво?

Овде морамо да раздвојимо улогу друштва и државе. Наравно, држава има средства и институционалне форме за подршку књижевности и уметности, ту би вечити предмет расправе могао бити начин на који су она распоређена. Али постоје награде, стипендије,

спонзорисања књига, за различите књижевне, па међу њима и песничке делатности. Током последњих година, подела ових средстава узела је радикалнији смер, разлике су огромне (већ и према томе, ко уопште нешто добије), као да се држава труди да преферира блискост укуса, схватања према политичкој власти.

Жалосно је, што часописи који (и) у мађарској књижевности играју истакнуту улогу, добијају све мање средстава. Има оних, који су због тога и укинута, иако предочавају важне вредности.

Што се друштва тиче, одређени слојеви су врло пријемчиви: заиста се много сусрета одвија у академским оквирима, у систему институција културе (библиотекама и књижарама, клубовима и појединим местима за изласке). Још увек изразито у повојима, али понегде се јавља већ и институција приватних донација, која може имати пресудну улогу за даљи живот поезије. Издаје се много књига поезије, али оне не доспеју до дистрибуције. Два-три водећа издавача уједно су и највећи дистрибутери, те збирке које се појаве изван њихових кругова, једва да могу да рачунају на дистрибуцију. Рекао бих да је то проблем свуда у свету.

*

IRONY IS AN IMPORTANT ELEMENT OF POETRY AT ALL TIMES

Interview with Endre Székely (Hungary)

Interviewed by Jovan Zivlak

Rég a latin környék latinabbá tette a versemet, barbár táj barbár szóra kapatja a szám.

Seen from a distance, from Serbia, it seems that two points in the modernization process of the Hungarian literature and, specifically poetry, were literary magazine Nyugat and the fall of the Berlin Wall.

What is Hungarian modernism really?

I would like to make that statement a little more detailed. Hungarian literature and art, like other cultures, wanted to be become more modern from time to time. For us, the atavistic example is Janus Panonius himself, who in the mid-15th century brought muses from humanist Italy to "barbaric soil". This happened during the Enlightenment period (among the most significant examples are Mihály Csokonai Vitéz and Ferenc Kazinczy) – while the first third of the 19th century

brought important, moderate modernization (except for German and English Romanticism) everywhere. For all this, as well as for numerous historical and cultural reasons, in our country modernization has always been realized only more or less partially. And then came the beginning of the 20th century, which redefined trends throughout Europe.

In Hungary, too, the poetics of a pervasive, radical modernization, marked by two great planets, finally broke out: Ady's early poetry and the music of Bartók's first period. It is a modern Hungarian culture that cannot be compared, which is in complete harmony with European trends. This was supplemented by Géza Chat, who, as a critic, immediately recognized the parallel roles of the two geniuses, and as a prose writer, ensured that such a new, modern practice and aspect became entrenched in prose literature. And here we must similarly mention the appearance of the painting group The Eight, from the first two decades of the 20th century. If we look at the paintings of Lajos Tihanyi, Desiderius Orban, Károly Kernstok, Béla Czóbel, Dezső Czigány, Róbert Berény, we can see that they are no less modern and penetrating, or promise less, than the work of contemporary European painters.

In the years before World War I, Hungarian literature and art began to breathe with the European. Unfortunately, the war, and especially the tragic consequences of that war, cut through this thread of development.

At the same time, during the war, the grandiose, dual artistic endeavor of Lajos Kassák began: the genius of a literary or artistic organization. In a way peculiar to Hungarian history, this endeavor was most fully discovered during the emigration of Vienna: at that time in Hungary, a unique, prominent point of synthesis of the European and Hungarian artistic avant-garde. If we add to this, that Kassák wrote here and published his work *The Horse Dies, the Birds Fly Out*, and that he begins to write an autobiographical novel entitled *The Life of a Man* here, then we can see in full how the radical

modernization of Hungarian culture has progressed in an adjacent, foreign space. Which, after all, like all immigrant cultures, inevitably led to dissipation.

In this interdependence, this, also extremely important, moderate modernization, created by the West and the first greats who gathered around it, should be evaluated. Ady is a separate theme, the poetic modernization brought by Babic and Kostolany, partly by Árpád Tóth, introduced into Hungarian literature, a taste of the previous era: symbolism and secession. These are very important works, but European literature and art have already started to take other paths. That's why Erőss introduced Kassák's *Nyugat*, and eventually Sigmund Moritz became a great writer there. I would therefore cite modernization in the style of the West magazine together, and radical modernization á la Ady, Bartók, The Eight and Kassák, as, perhaps, the most important act of modernization in the history of Hungarian literature – although this is difficult to judge, because in other periods we do not live in, while the 20th century is still in our veins.

As for the Berlin Wall, that is, the regime changes in Central and Eastern Europe, I do not see such a significant border in literature and art. In the decades of the so-called. of true socialism, first the hidden, and then increasingly evident, processes of modernization took place. In the field of fiction, it is enough to think about the emergence of Miklós Meszöly's work, and at the same time the formation and cohesion of new Hungarian prose literature (Nadas, Esterhazy, Esterházy, Spiro, and a little later Krasznahorkai and others). In poetry there was already a pattern of unbridled power in the background: Sándor Veres, then Tandori-cosmos appeared, and poets, though sometimes controversial, presenting a new, poetic aspect in their most powerful works, such as Gyula Juhas, János Pilinski and others.

Along with all this, neither radical modernization was pulled by avant-garde creators pushed into the underground: Miklós

Erdelyi, Tamas Szentöbi, Gerd Galantai, Tibor Hajas and a few others here at home, and abroad the Hungarian Atelier and its circle, while in the eighties, in Hungary, it formed a complete, in itself nuanced alternative culture, from the young, bold creators of the time.

The big question, in fact, is what was the fate of these, also parallel, over-ground and under-modernization, as they were further shaped, after the regime change. However, this requires a thorough, in-depth, separate interpretation.

You're a versatile artist and you subdue the traditional literary language. Are avant-garde and neo-avant-garde, in its rich history, managed to find a new language for literature, i.e. art itself?

This is a very important and complex issue. I would not speak of undermining the classical literary language, but rather of the radical, at first unusual, extension of the poetic language. Even the avant-garde literature and art of the first decades of the 20th century showed that the language is a much more complex, richer material, but also a system of reciprocal connections than has been used in print literacy over the past centuries. The rapid development of technological civilization provided more and more resources in the hands of creators, so that poetry, at a technological level that corresponds with today's dominant culture, could return to its original, complex poetic practice, which was originally conceived in sound, in fact an oral activity, to be organically linked to music as well. While the anthropological archetype of customs, rituals, it also contains the discovery of means of movement and scenes. It was not by chance that the first futurists and Dadaists saw in the space of film, or stage, an adequate space for the creation of a complex poetic and artistic work.

Undoubtedly, there is one crucial cultural-historical moment: some of the futuristic inventions, such as Zaumism in Russia, and

then the Dadaist Lautgedichte, released the poetic statement from semantic coercion. By placing a letter, or voice, a phoneme in the center of the message, the poem does not necessarily have a semantic meaning. It is here that the linguistic abstraction is born, which has already come to fruition in the art of painting with Cubism: the painting work no longer has to be interpreted figuratively. In this connection, it is worth reading Kurt Schwitters' 1924 *Konsequente Poesie Manifesto*.

After the Second World War, the historical experience was radically expanded. Planetary warfare, nuclear catastrophe, the tiredness of the natural world, the pressure of a dehumanizing consumer society, articulate a world of representations of literature and art, as well as a system of linguistic means. The recapture of the human world will, in the future, be an elementary aspiration, a rebellion against conformism, a turn towards the values of the collective: the revelation of this will

be the collective magic and longing for freedom, realized in beat music, the operation of different networks (mail-art, networking, movement Fluxus), followed by punk and new wave music, and their inspiration in poetry, and otherwise in the arts, during the 1980s.

Yes, I think that in my poetry I was able to achieve a kind of total poetry (close to Adriano Spatola): everything is possible in the language space, in the visual, in the musical, in the textual, in the active, I can accomplish my works, which should be realized in a given language space. Of course, the totality of possibilities should be total: some works could be minimal, like haiku, as a short phonics song, as a typo song or gesture song, or as a mini-event. Finally, the linguistic material of poetry can be anything: I usually say that poetry is a 360° perspective for me. I also love the term transpoetry, which suggests that moving between different registers of languages is one of the

essential foundations of my poetry, as well as the term spatial poetry, because it is also the most traditional textual poem, concentrating spatial, temporal, and thought experiences in linguistic code.

Your poetry is an ironic, colloquial and witty commentary on the illusion of the contemporary man. It seems like it reconstructs the voice of the happily convulsive Villon. Is poetry mocking our time, from Villon to Brecht?

Folly, irony, ridicule, humor, parody are important elements of poetry at all times. Not to say that to make people laugh also means that we are raising awareness of freedom in them. At the same time, in modern times, many times poet and poetry become a funny, futile, incomprehensible activity, and the poet realizes it in himself (like, for instance, Aldo Paceski, in the early 20th century). As far as I am concerned, these means are, in my opinion, fundamentally attuned to a heroic understanding, according to which the aim of poetry is to contribute to changing the world.

What is the significance and importance of poetry in contemporary Hungarian society? Does poetry have any sort of privileged role?

Poetry in Hungary has traditionally played a significant role, because literature has, for centuries due to lack of institutional and political independence, embraced a political representation. Like everywhere else in consumer society, literature and poetry are increasingly losing this role and at the same time becoming more independent. In people's lives, poetry does not play a significant role at all, if it occurs in them at all, however, many continue to be interested in it. Especially in recent years, more and more of them have taken place in adequately organized literary and poetic events. And this, of course, also means that "consuming" poetry is increasingly given places of direct form (evenings, festivals, meetings

**ЧЕТРНАЕСТИ МЕЂУНАРОДНИ НОВОСАДСКИ
КЊИЖЕВНИ ФЕСТИВАЛ**
THE FOURTEENTH INTERNATIONAL NOVI SAD LITERATURE FESTIVAL
26–29. август 2019. године, Нови Сад • 26th–29th August 2019, Novi Sad

Међународна књижевна награда Нови Сад
International Literary Award of Novi Sad
Бранкова награда / Branko's award
Симпозијум Интелектуалац, књижевност
и капитализам
Symposium The intellectual, literature
and capitalism
Awarding the best young poet in Serbia
Трг Младенац / Square newlyweds

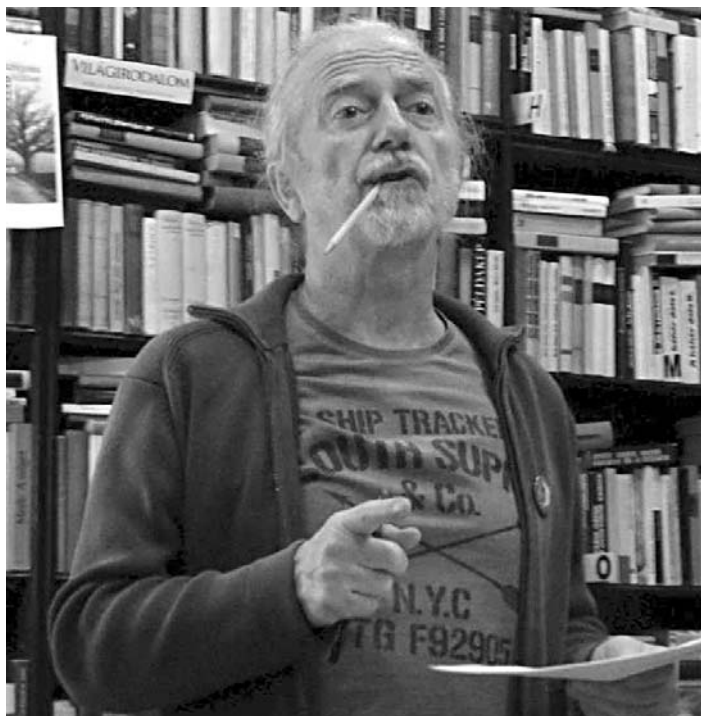
THE SHIP THEATRE Belgrade quay
Градска библиотека Нови Сад /
City Library of Novi Sad
Club Absolut in Zmaj Jovina street
Клуб Абсолют у Змај Јовиној
BALCONY ABSOLUTE
IN ZMAJ JOVINA STREET
Позориште младих / Theatre of Youth
Савремена мађарска поезија у фокусу

the smell of the word

Ahren Warner, England • Sarah Henrich, Germany • Jona Burghardt, Argentina • Étienne Faure, France • Ferenc Andrák, Hungary • Endre Szkarosi, Hungary • Katalin Ladó, Hungary • Zoltán Varga, Hungary • Валентин Шквентинович, Russia • Edgarmovskan, Russia • Елена Кослов, Russia • Jacek Kosiński, Poland • Dorian Aleksa, Serbia • Jovana Hardi-Kovačević, Serbia • Dorde Kuburek, Serbia • Sasa Nisavić, Serbia • Zvezdana Stokich, Serbia • Dragan Prole, Serbia • Vladimir Gvozden, Serbia • Kornelija Farago, Serbia • Viktor Radun, Serbia • Srdan Damjanović, Serbia • Bojan Jovanović, Serbia • Danka Milićević, Serbia • Duška Radivojević, Serbia • Stevan Bradit, Serbia • Marija Šimoković, Serbia • Milica Antonijević, Serbia • Sandra Buljanović, Serbia • Miodrag Petrović, Serbia • Milan Aleksić, Serbia • Gżegoż Łatusiński, Poland • Milena Aleksić, Serbia • Mirjana Marković, Serbia • Branislav Živanović, Serbia • Dragan Babić, Serbia • David Kecman Dako, Serbia • Jan Krasni, Serbia • Jovan Zivlak, Serbia • Andrea Šukara, Serbia

ДРУШТВО КЊИЖЕВНИКА ВОЈВОДИНЕ
ASSOCIATION DES ÉCRIVAINS DE VOÏVOÏDINE • SERBIA
Braće Ribnikar 5, 21000 Novi Sad • www.dkv.org.rs • e-mail: greda.dkv@gmail.com • +381 21 6542 432
www.facebook.com/InternationalNoviSadLiteratureFestival
Министарство културе Србије / Serbian Ministry of Culture • Управа за културу Новог Сада /
Novi Sad City Council of Culture • Секретаријат за културу АП Војводине /
The Department of Province of Voivodina

REMARKABLE ARTS FESTIVAL
EUROPE FOR FESTIVALS
FESTIVALS FOR EUROPE
EFFE LABEL 2019-2020

Új Hölgyfutár, који је био штампани форум мађарске паралелне културе, авангардне књижевности и уметности, односно живи позоришни форум. Познати је учесник самосталних и групних изложби, међународних књижевно-уметничких фестивала. Сарађује са различитим оркестрима и уметничким формацијама, издаје плоче (на пример: Konektor, Towering Inferno, Spiritus Noister). Добио је више значајних међународних награда и признања. Остварења су му преведена на многе језике, међу осталима на енглески, француски, језик, односно на истим језицима је заступљен у антологијама. На италијанском језику му је изишла и самостална збирка.

*

with the audience). At the same time, it is important to note that many young people still consider poetry an adequate form of expression. There are numerous literary-poetic-artistic forums on the Internet.

How does the Hungarian society support poetry and poets? What about awards, magazines, universities, publishing?

Here we must separate the role of society and the state. Of course, the state has the means and institutional forms to support literature and the arts, where the eternal subject of debate might be how they are distributed. But there are awards, scholarships, book sponsorships, for various literary and poetry activities. In recent years, the distribution of these funds has taken a more radical direction, the differences are enormous (and therefore, who gets anything at all), as if the state is trying to prefer a closeness of taste, understanding of political power.

It is unfortunate that magazines that play a prominent role in the Hungarian literature (too) receive less and less funding. There are those who have been abolished as a result, although they present important values.

As far as the society is concerned, certain layers are very

receptive: indeed, many meetings take place in the academic context, in the system of cultural institutions (libraries and bookstores, clubs and certain places for going out). Still very much in its infancy, but sometimes there is also the institution of private donations, which can play a crucial role in the further life of poetry. Many poetry books are published, but they do not reach distribution. Two or three leading publishers are also the largest distributors, and collections that appear outside their circles can hardly count on distribution. I would say that's a problem everywhere in the world.

*

Ендре Скарочи (Endre Székárosi, Будимпешта, 1952) песник, преводилац, критичар, историчар књижевности, интермедијални уметник, предавач. Похађао је мађарско-италијански одсек Филозофског факултета ЕЛТЕ. У почетку је био члан редакције *Mozgó Világ*, и након што је дошло до легендарног слома, радио је као сарадник Лапкиадó-а. Средином 1980-их био је предавач на сегадинском ЈАТЕ-у, 1994. већ ради као сарадник Катедре за италијански језик, на којој је и сада професор. Између 1986. и 1992. Гардира часопис

Endre Székárosi (Budapest, 1952) is a poet, a translator, a literary critic, a historian of literature, an intermediate artist, and a lecturer. He attended the Hungarian-Italian section of the Faculty of Philosophy ELTE. He was initially a member of the editorial staff of the *Mozgó Világ* literary magazine, and after the legendary breakdown, he worked as an associate of *Lapkiadó*. In the mid-1980s, he was a lecturer at the JATE University in Szeged, and in 1994 he is already working as an associate of the Department of Italian, where he is now a professor. Between 1986 and 1992, he works in *Új Hölgyfutár*, a magazine which was the printed voice of the Hungarian alternative culture, avant-garde literature and art, or a live theater forum. He participated in solo and group exhibitions, international literary and artistic festivals. He collaborates with various orchestras and art formations, releases records (Connector, Towering Inferno, Spiritus Noister, among others). He has received many significant international awards, while his work has been translated into many languages, including English and French, and represented in anthologies. His collection of poems was also published in Italian.

ОБРАЧУН ВЛАСТИТОГ ЗАДОВОЉСТВА И МОРАЛНОГ УЖАСА

Интервју са Ахреном
Ворнером

Разговарао Јован Зивлак

Ви сте мултимедијални уметник, и поред поезије се бавите фотографијом и филмом. Који однос сте установили између та три различита медија?

Мени је занимљиво то што је све већа употреба визуелних медија – филма, фотографије, ГИФ-ова, итд. – почела као начин за проширење перформативног поља песме. Чинило ми се да сам у време када сам заиста кренуо према тим медијима да су, на пример, песма и фотографија представљене заједно били исто

толико "лирско" искуство као традиционална песма, а не да то посматрам као продукцију два дела у дијалогу. Било је занимљивије посматрати дијалог између гледаоца/читаоца и проширеног или вишеструког поетског поља. То ме у одређеној мери и даље занима: лирски филм или диптих лирске слике или песме као проширени облици поезије. Ипак, пракса израде ових ствари значајно је померила моју праксу писања. Конкретно, пракса и искуство прављења кратких филмова су се вратили у моје писање, омогућивши ми да – надам се – будем више авантуристички или истраживачки настројен према свом песништву. Сада можда једноставно видим ове три ствари – песништво, филм и фотографију – као три модуса

којима може да кружи својеврстан процес лирског размишљања: процес размишљања је исти, али сваки медиј омогућава и олакшава различите елементе напретка.

Коју улогу је одиграо часопис Poetry London и како он подржава поезију? Који су били његови узорци и да ли се ишта променило у британској култури од времена његовог оснивања до данас?

Тај часопис има релативно дугу историју, основан је 1988. године. Ја сам постао уредник поезије 2013. године и имао сам ту срећу да радим тај посао шест година, све до овог пролећа. Било који уреднички правац има своја ограничења, недостатке и постоје неке ствари за које мислим да нисмо успели да урадимо за то време, али ушао сам у посао одлучан да створим часопис који би био разнолик, како тематским оквиром који би аутори заступали, тако и поетички, односно у представљању поетичких школа које би се представиле. У суштини, то је требало да буде многострук, обиман часопис који је могао да се укључи у ширину и дубину поезије која се ствара, не само у Великој Британији, већ у САД-у и у иностранству. Мислим да су, с обзиром на тај циљ, протекле године биле успешне за часопис. Објављивали смо поезију аутора као што су Шон О'Брајан, Каролин Форх и Си Кеј Вилијамс, као и Ди Ес Мариот, Кети Вагнер, Андреа Брејди, али и младе песнике попут Рејчел Ален и Сема Ривијерија. У том смислу, надам се да часопис постао отворен и инклузиван простор који је једноставно објављивао и промовисао одличну поезију. Свакако, та отвореност и инклузивност, као и експериментирање и узбуђење које из тога произилазе, нешто је што видим у раду читаве генерације писаца у Великој Британији. Уопште не тврдим да је часопис *Poetry London* то олакшао, али надам се да смо пружили некакову институционалну заступљеност за тај непрестани и веома

добродошао помак у нашем
песничком пејзажу.

*У једној од песама кажете да је
сав ужас почео источно од
Берлина. То је била скорија
прошлост, али где је данас тај
ужас?*

Свугде, зар не? Песма коју
цитирате заиста је усмерена на
заоставштину одређених
историјских страха. Настала је
пре Трампа, пре Брежита, пре
протеста у Хонг Конгу, али и ја
сам често боравио у источној и
средњој Европи и био сам
дубоко свестан растућег
маскулистичког протофашизма
који је већ био на власти у
Пољској и Мађарској, те Златне
зоре у Грчкој итд. Већи део књиге
у којој је објављена ова песма
више занима хорор сопственог
саучесништва, сама чињеница да
су у глобализованом контексту
сопствене акције, сопствене
склоности, задовољство и
уживање, готово увек замршено
повезан (као што постоји веза,
наравно, протоком капитала,
између пуњења вашег
аутомобила на бензинској пумпи
и бомби које падају на Јемен). Не
занима не само чиста критика
овога, већ заступан кантовски
поглед на логичку немогућност
потпуног обрачуна односа
између властитог задовољства и
моралног ужаса с којим би могао
бити повезан, или који га
олакшава.

*Шон О'Брајан је назвао период
касних деведесетих година у
британској и ирској поезији
периодом дерегуларизације.
Присутни су били писци попут
Ларкина, Хјуза до Малдуна...
Патерсоновска поетика
представља поприлично
другачији поетички пројекат и
успех. Шта уједињује све ове
елементе?*

Нисам сигуран да бих
користио реч "дерегулација"
(мада се дивим О'Брајану). Чини
ми се да је послератни покрет, од
Ларкина до Малдуна, укључујући
самог О'Брајана, Патерсона и
друге, заправо нешто као

ревизионистички покрет који се
сада може чинити као књижевна
верзија послератног политичког
консензуса која се одржао у
Великој Британији до 1979. Чини
ми се да је реч о неколико
генерација које су асимилирале
одређене лекције и
заоставштине поетског
модернизма, нарочито од
Елиота, али претварајући га у
поетику која такође поништава
неке насилне прекиде који су
настали између модернизма и
романтизма. Не сумњам да је ту
постојао историјски императив,
али у основи је питање позивања
на одређени англо-лиризам на
рушевинама *Пусте земље*, а
затим прилагођавања тих
дискурзивних параметара
погодним за укључивање
савременог света (Луис Мекнис,
сматрам, је био први који је то
урадио, премда се често
прећуткује). Једина достигнућа
која могу да разаберам из овог
покрета – а то су једина
достигнућа која су вредна
– јесте да је он произвео дивну
поезију. Наравно, свет се сада
променио и можда је
сигурност и интегритет лирске
теме још сумњивија него што је
то био случај са Елиотом 1922.
године.

*Који је значај и важност поезије
у данашњем британском
друштву? Да ли поезија има на
било који начин привилеговану
улогу?*

Не. Мислим да "поезија" – као
процес писања и објављивања
савремене поезије – заиста нема
скоро никаквог значаја у
данашњем британском друштву.
Наравно, има пуно прилика у
којима песник наступа на радију,
а ми имамо прилично лепе песме
репродуковане у лондонском
метроу, али њихова улога у
друштву је прилично
ограничена. Често чујем
аргументе сачињене од
својеврсне привилегованости
поезије, да је то оно чему се
људи обраћају у тренуцима туге
(на пример, на сахранама) или да
има своје корене у дејој љубави
према језичкој игри. Те ствари су
тачне, али мени се чини да људи
којима је поезија веома важна

желе да се више људи осећа тако.
Чињеница је да у Великој
Британији поезија има врло мало
читалаца – не претпостављам да
опада, можда је читаност одувек
била мала – и није од значаја за
велику већину друштва. Исто је и
са савременом уметношћу – опет,
не мислим на популаризоване /
популистичке и прилично
датиране личности, попут
Хирста, Кунса или Хокнија – али
заиста, врло мало људи у Великој
Британији се интересује за Еда
Аткиса, Харуна Фарокија или
Аманду Бич. Мислим да ништа од
овога није поента, да значај и
значај поезије или уметности
лежи у самој песми или
уметничком делу, у његовом
писању/стварању и читању,
слушању, извођењу или искуству.
То је врста генерализоване
верзије Адорновог инсистирања
на некорисности уметности као
њеној стварној вредности.
Поезија је безначајна за већину
људи, али то не умањује њену
важност.

*Како британско друштво
подржава поезију и песнике?
Каква је ситуација са наградама,
часописима, универзитетима, у
издаваштву?*

Иако би ово могло звучати
контрадикторно
малопређашњем одговору,
мислим да британско друштво
заиста добро подржава поезију.
Наравно, ствари које спомињете
– награде, часописи, курсеви
креативног писања, издаваштво
– све имају своја ограничења,
своје следеће мрље, али постоји
читава инфраструктура која
може песнику олакшати
проналажење времена и
простора потребног за писање и
читање. То је инфраструктура
која је – срећом – мала у односу
на комерцијално читалаштво, а
ту су и неугодна питања о вези
између класе, образовања и
привилегија која утичу на ово,
али мислим да и даље постоји
снажна подршка и све је више
(иако још увек недовољно)
разнолике и добродошле
песничке културе у Великој
Британији која је одгајала пуно
песника који стварају заиста
сјајно дела.

AN FIGHTINGH OF ONE'S OWN PLEASURE AND MORAL HORROR

Interview with Ahren Warner
Interviewer Jovan Zivlak

You are a multimedia artist, besides poetry you are involved in photography and film. What kind of relationship do you establish between these three different media?

It's interesting, for me the increasing use of visual media – film, photography, GIFs etc – began as a way of extending the performative field of the poem. It seemed to me, at the time I really moved towards these media that, for example, a poem and a photograph presented together was as much a single "lyric" experience as the traditional poem, that rather than seeing this as the production of two works in dialogue, it was more interesting to see a dialogue occurring between the viewer/reader and an extended or plural poetic field. To some extent, this is still my interest: the lyric film or photograph-poem diptych as expanded forms of poetry. And yet, the practice of making these things has significantly shifted my writing practice. In particular, the practice and experience of making short films has fed back into my writing, allowing me to – hopefully – be more adventurous or explorative with my poetic writing. For me, now, perhaps I simply see these three things: poetic writing, film and photography as three modes through which a kind of process of lyric thinking can circulate: the same process of thinking, but each media allowing for and facilitating different elements of its progress.

What role did Poetry London play and how did it support poetry. What was his influence and did anything from that time change in British culture?

Poetry London has a relatively long history, founded in 1988, I became the Poetry Editor in 2013 and was lucky enough to do that job for six years, until this spring. Any editorial direction will have its limitations, its failures, and there

are things I think we failed to do during this time, but I went into the job insistent on producing a magazine that felt genuinely diverse – diverse in both the range of subject positions its authors occupied, the range of poetics and poetic schools that were represented – essentially a plural, generous magazine that could engage with the breadth and depth of poetry being produced, not just in the UK, but in the US, and in translation. I think, given that was the aim, those years were pretty successful for the magazine. We published the likes of Sean O'Brien, Carolyn Forché and CK Williams, alongside D.S. Marriott, Cathy Wagner, Andrea Brady, and younger poets like Rachael Allen and Sam Riviere. In that sense, I hope it felt like an open and inclusive space that simply published and promoted excellent poetry. Certainly, that openness and inclusivity, and the experimentation and excitement that derives from it, is something I see in the work of a whole generation of writers in the UK. I'm not claiming, at all, that Poetry London facilitated that, but I hope we provided some kind of institutional representation for this ongoing, and very welcome, shift in our poetic landscape.

In one of your poems you say that the horror began east of Berlin. That was the recent past. Where we find the horror now.

Everywhere, surely? The poem you're quoting is, indeed, focused on the legacy of certain historical horrors. It was written before Trump, before Brexit, before this summer's Hong Kong protests, but I was also in Eastern and Central Europe a lot and was profoundly aware of the rising masculinist proto-fascism that was already in power in Poland, Hungary, the Golden Dawn in Greece, etc. Much of the book that this poem is published in, however, is more interested in the horror of one's own complicity, the very fact that within a globalised context, one's own actions, one's own preferences, pleasure and enjoyment is almost always intricately bound up with horror:

horror that is often 'elsewhere', but that is still connected (as there is a connection, of course, via the flow of capital, between filling your car at the petrol station and the bombs being dropped on Yemen). I'm not necessarily interested in a pure critique of this, I take a rather Kantian view of the logical impossibility of fully accounting for the relation between one's own pleasure and the moral horror it might be related to, or facilitated by.

The period of the late nineties in British and Irish poetry was called by Sean O'Brien the period of deregulation. From Larkin, Hughes to Muldoon... Paterson's poetic is a rather different poetic project and achievement. What unites them?

I'm not sure I'd use the word "deregulation" (though I do admire O'Brien). It seems to me that the post-war movement, from Larkin to Muldoon, and including O'Brien himself, Paterson etc. is more like a revisionist movement that can seem now, perhaps, as a literary version of the post-war political consensus that held in the UK until 1979. It seems to me to be about several generations assimilating certain lessons and legacies of poetic modernism, of Eliot particularly, but of fashioning it into a poetics that also undoes some of the violent rupture that occurred between modernism and romanticism. I've no doubt that there was a historically specific imperative at work here, but fundamentally it's a question of reclaiming a certain anglo-lyricism from the rubble of The Waste Land, and then of making those discursive parameters fit for engaging the contemporary world (Louis MacNeice, I think, was really the first to do this, and is often overlooked). The only achievements I can discern from this movement – and they're the only achievements that would matter – is that it has produced some wonderful poetry. Of course, the world has changed now, and perhaps the surety and integrity of the lyric subject is even more suspect than it was for Eliot in 1922.

What is the significance and importance of poetry in current British society? Does poetry have a privileged role in any way?

No. I think "poetry" – as the practice and publishing of contemporary poetry – really has almost no significance in current British society. Of course, there are plenty of occasions on which a poet is wheeled out to perform on the radio, and we have rather bland poems reproduced on the London Underground, but its role within society is pretty limited. I often hear arguments made of a kind of privileging of poetry, that it's what people turn to in moments of grief (at funerals, for example), or it has its roots in childrens' love of linguistic play. These things are true, but it all feels to me like people for whom poetry is very important wishing that more people felt the same way. The fact is that poetry has a very small readership in the UK – I'm not suggesting it is declining, it might have always been small – and is of no significance to the vast majority of society. The same is true of contemporary art – again, I don't mean the popularised/populist, and pretty dated figures, like Hirst or Koons or Hockney – but really, very few people in the UK have an interest in Ed Atkins, or Harun Farocki, or Amanda Beech. I tend to think that all of this is besides the point, that the significance and importance of poetry or art lies in the poem or artwork itself, in its writing/creating and its being read or heard or performed or experienced. It's a kind of generalised version of Adorno's insistence on the inutility of art as its real value. Poetry is insignificant to most people, that doesn't lessen its importance.

How British Society Supports Poetry and Poets. Awards, magazines, places at universities, publishing?

Although this might sound rather contrary to my last answer, I think British society supports poetry very well indeed. Of course, the things you mention – awards, magazines, creative writing courses, publishing – all have their

limitations, their blindspots, but there is a whole infrastructure that can facilitate a poet finding the time and space they need to write and to be read. It's an infrastructure etc. that is – luckily – completely outsized compared to the commercial readership of poetry, and there are uncomfortable questions about the link between class, education and privilege that feed into this, but I do think there is still a vibrant, supportive and increasingly (though still not sufficiently) diverse and welcoming poetic culture in the UK that has nurtured a lot of poets who are producing really brilliant work.

*

Арен Ворнер је песник, критичар и издавач. Аутор је три књиге поезије: *Додели* (Confer, Bloodaxe, 2011), *Лепотица* (Pretty, Bloodaxe, 2013) и *Здраво. Твоје обећање је извучено* (Hello. Your Promise Has Been Extracted, Bloodaxe, 2017). Он се такође бави фотографисањем и снимањем филмова, који су снимани или приказивани на разним местима, укључујући Центар дигиталне културе у Мексико Ситију, ЕУ Национални културни институт у Атини и Велики Северни музеј у Њукаслу. Био је уредник за поезију

књижевног часописа *Poetry London* од 2013 до 2019, а тренутно је сарадник за истраживање вицеканцелара у Школи уметности на универзитету Лафборо. За своје стваралаштво добио је мноштво награда, укључујући стипендију Уметничке Фондације, награду Ерик Грегори Друштва аутора и три препоруке Друштва песничких књига.

*

Ahren Warner is a poet, critic and editor. He is the author of three books of poetry, *Confer* (Bloodaxe, 2011), *Pretty* (Bloodaxe, 2013) and *Hello. Your Promise Has Been Extracted* (Bloodaxe, 2017). He also takes photographs and makes films, which have been screened or exhibited at venues including the Centro de Cultura Digital (Mexico City), EU National Institute of Cultures (Athens) and Great North Museum (Newcastle). He was the Poetry Editor of *Poetry London* from 2013 to 2019, and is currently Vice Chancellor's Research Fellow in the School of Arts, Loughborough University. He has received a variety of awards for his work, including an Arts Foundation Fellowship, Society of Authors Eric Gregory Award and three Poetry Book Society Recommendations.

ПОЕЗИЈА ЈЕ ДРУГО ИМЕ ЗА СУБВЕРЗИЈУ

Интервју са Жан-Лик Депаком
Разговарао Јован Зивлак

У вашој поезији видимо неку врсту критичке и иронијске рефлексije која проговара о илузији среће модерног човека?

Тако је, Јоване, моја поезија није окренута поразу који нам је нанело потрошачко друштво. Враћам се слоганима да се сетим достојанства модерних грађана. Са иронијом, верујем да пораз није потпун. Волим то што се поезија свети ери која се према њој односи тако лоше, јер лебди у тишини материјализма.

Иако ваша поезија личи на мистериозну језичку игру, у којој срећемо сцене популарне културе, амблеме религије и традиционалну културу, зар ви нисте неко ко, у дубини поетичке ритмике и еуфонијске лирике, види страст за поезијом као разговором о поразу човека данас?

Да, управо тако. Ритам и музикалност су савремене теме без илузије. Они су ритам који одјекује и долази нам од звезда и изнутра. То није ламент, већ разговор са невидљивим саговорником, у ствари читаоцем, слушаоцем – ми не знамо када, ко и зашто. Чак и сами, певамо песму. Не видим друго достојанство од тога.

Велика тема француске поезије од симболизма до надреализма били су језик и чудо, сан, креативност језика, готово романтична улога уметности у друштву. Да ли је песник и данас у Француској посебан случај или се уклопио у изравнавајући свет капитализма?

Није капитализам тај који је победио у Француској поезију о којој говорите. Или није директно. Први светски рат је, као и другде оставио, трага. Али у Француској, једном када је Сартр (који је хтео да буде Бретон без Бретона) исцрпио и убио надреализам, једном када је прави дадаизам испразнио своје

значење разним кловновима, чак и сада, наметано је неповерење према било ком говору. То су биле сушне године, са летризмом који је ћутао и на крају је стварао лоше замке, у рангу са главним медијима. У име наводног лиризма, због неуспелог лиризма, истински херметизам Рембоа, колико год био јасан, и онај Малармеа, револуционарног као што је филозоф Жак Рансијер показао, постао је мета карикатуре. Толики многи су желели да забораве и Игоа. То није могуће, а француска поезија је неисцрпна. Морате да волите све стилове. А у Француској постоји песнички препород, чак и ако песма и даље доминира. Није свеједно. Поезија је песма.

Шта савремени француски песник може да каже о тренутној култури капитализма?

Капитализам гута и рециклира све, посебно сопствену критику. Прелетео је преко поезије, рекламирањем и сада кроз заразни дигитални свет, снагу слике, слоган. И поезију држи у мраку, јер је етичка, и он зна за свој злочин. Довољно је то рећи нетакнутим сликама, које није дотакла порнографија политике,

а то тада постаје врло револуционарно. Прихватамо спектакл глобализације. Наоружани моралом – нисам рекао искреношћу – те дијалектиком и критиком медија. Ми је певамо. Слемујемо. Репујемо. Вичемо. Цртамо је. Чак је качимо и на Фејсбук.

Занима нас које савремене француске песнике сматрате најважнијима?

Серж Пеј је свакако најважнији. Он практикује политичку поезију, користећи метафоре као савремени шаман. Он не заборавља сиромашне људе и политичке затворенике. Не заборавља ни поезију као слободан начин живота. Клод Бер, која ради на реченицама и усменом односу, и долази у егзистенцијални приступ животу и смрти. Валер Новарина нас чини да верујемо да он измишља речи, јер је језик тај који у ствари измишља свет. Дивљачка лепота означитеља је гарант наше слободе. Бернард Ноел је истражио стање човека усредсређујући се на метафизичко тело, некастрирану реченицу, Садов приступ. Сви знају да је поезија друго име за субверзију.

**POETRY IS ANOTHER NAME
FOR SUBVERSION**

**Interview with Jean Luc Despax
Interviewer Jovan Zivlak**

We see especially in your poetic texts a kind of critical and ironic reflection that speaks about the illusions of the happiness of a modern man?

Jean-Luc Despax: Yes indeed Jovan, my poetry is not resolved to the defeat inflicted on us by the consumer society. I return slogans to recall the dignity of the modern citizens. With Irony, the defeat is not complete I think. I like poetry to take revenge on an era that treats it so badly because it wallows in a decrepit materialism.

Although your poetry seems like a kind of mysterious language game, in which we meet the scenes of popular culture, emblems of religion and traditional culture, are you not someone who, in the depths of the poetic rhythmic and euphonic lyrics, sees a passion for poetry as a conversation about the defeat of man in the present time?

JLD: Yes exactly. Rhythm and musicality, modern topics are without any illusion. They are the beat that sounds and comes to us from the stars and from inside. Not a lamentation but a conversation with an invisible interlocutor, in fact a reader, a listener, we don't know when, who, and why. Even alone, we apply to sing a song. I don't see another dignity.

Great theme of France poetry from symbolism to surrealism were language and wonder, dream, creativity of language, almost romantic exclusive role of art in society, Is the poet still a special case in France today or did he fit into the leveling world of capitalism?

JLD: It is not capitalism that has defeated In France the poetry you are talking about. Or indirectly. The First World War as elsewhere has left traces. But in France, once the surrealism exhausted and killed by Sartre (who wanted to be Breton without Breton), once the real Dadaism emptied of its meaning by sorts of clowns, even now, a

mistrust vis-a-vis of any speech was imposed. It was the dry years, with a lettrism that was silent and ended up making poor traps, comparatively with mainstream medias. In the name of a suspected lyricism, because of a failing of Rimbaud, however clear, and that of Mallarmé, revolutionary as the philosopher Jacques Rancière showed it were regularly caricatured. So many wanted to forget Hugo too. It's not possible and french poetry is inexhaustible. You have to like all styles. And there is a poetic revival in France, even if the song still dominates. It does not matter anyway. Poetry is a song.

What can a contemporary Franc poet say about the current culture of capitalism?

JLD: Capitalism swallows and recycles everything, especially its own criticism. He flew to poetry, through advertising and now through the addictive digital world, the strength of the image,

the slogan. And he holds poetry in the dark because it is ethical and knows this crime. It is enough to say it with intact images, not touched by the pornography of the politician verb, and that then becomes very revolutionary. We take the spectacle of globalization. Armed morality, I did not say candor, with the dialectic, the criticism of the media. We sing it. Slam it. Rap it. Shout it. Draw it. Facebook it, even.

We are interested in telling us what contemporary Franc poets you see as the most important?

JLD: Serge Pey is the most important one, clearly. He practices a political poetry, using metaphors as a modern shaman. He doesn't forget poor people and political prisoners. He doesn't forget poetry as a free way of life. Claude Ber, she works with sentences and orality and comes in a existential approach of life and death. Valère Novarina he makes us believe that he invents words because it is the language that invents the world in

fact. The savage beauty of the signifier is a guarantee of our freedom. Bernard Noël explored the condition of man by focusing on the metaphysical body, the uncastrated sentence, the Sadian device. All they know that poetry is another name for subversion.

*

Жан-Лик Деспакс рођен маја 1968. Француски песник (Награда Артур Рембо) пеник, критичар и прозни писац, био председник Француског ПЕН клуба до 2016. године. Члан Академије Маларме. Члан је редакција часописа *Aujourd'hui Poème, Commune, Zonesensible...*

Ванредни је професор, дипломирао је компаративну књижевност, предаје модерну књижевност у Версају. Новелист, писао је о руском песнику Осипу Манделштаму и о политичком стању.

Објавио је, између осталих, књиге, поезија:

Младежи лепоте. *Maisonde Poésie*, 1991; Једначина са једном непознатом. *Maisonde Poésie*, 1994; Разлози за певање. *Време трешања*, 2007; 220 слепа на левој траци. *Lemerlemoqueur*, 2010; 9.3 Лајт цигарете, *Време трешања*, 2015; Моцарт је побегао, *Записи са Севера/Анри издаваштво*, 2016; Русо мирно спава, *издање Дрхтава трава*, 2017; Есеји: Осип Манделштам, *Певати до краја. Аден издање*, 2003; Дени Пупвиле: *Радост дубина. Дрхтава трава*, 2018; Роман: *Професор је леп. Аден издање*, 2005. etc.

*

Jean-Luc Despax (1968), is a French poet, a receiver or the Arthur Rimbaud Award, a literary critic, and prose writer. He was president of the French PEN Club until 2016. He is a Member of the Mallarmé Academy, and of the editorial boards of *Aujourd'hui Poème, Commune, Zonesensible*.

He graduated in comparative literature, and is now an associate professor at Versailles. He is also a novelist, and he wrote about the Russian poet Osip Mandelstam and his political situation.

He has published, among others, the following books of poetry: *Beauty of the Young* (1991); *The Equation with One Unknown* (1994); *Reasons to Sing* (2007); *220 Slams in the Left Lane*. (2010); *9.3 Cigarette Lights* (2015); *Mozart Escaped* (2016); *Rousseau Sleeps Peacefully* (2017). His essayistic books include the following titles: *Osip Mandelstam, Writing Poetry to the End* (2003); *Danny Pupville: The Joy of the Depths* (2018). He also wrote a novel *The Professor is Beautiful* (2005).

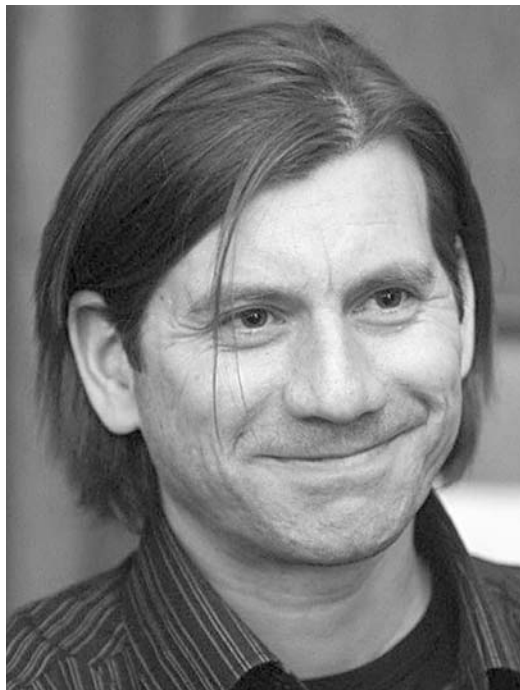
Kovač Andraš Ferenc, Satmarne, 1959. Pесnik, esejista, prevodilac. Diplomirao je na Odesku za mađarsko-francuski jezik na Univerzitetu u Klužu. Od 1984. do 1991. godine predavao je u srednjoj školi. Urednik je poezije u časopisu za književnost *Látó*. Između 1991. i 2002. godine predavao je dramaturgiju na Fakultetu dramskih umetnosti u Tirgu Murešu, a od 1997. je godinu dana upravnik pozorišta Mikloš Tompa u Tirgu Murešu, i umetnički direktor u istom pozorištu. Od 2008. godine radi kao v.d. urednik časopisa *Látó*. Dobio je više od 10 međunarodnih nagrada i priznanja. Njegova su dela prevedana na mnoge jezike, a samostalne knjige objavio je na rumunskom i italijanskom jeziku.

*

Kovács András Ferenc (1959), is a poet, an essayist, and a translator. He graduated from the Department of Hungarian-French at the University of Cluj. From 1984 to 1991, he worked in a high school, and between 1991 and 2002 he taught dramaturgy at the Faculty of Dramatic Arts in Tirgu Mures. Since 1997, he has been the director of the Miklos Tompa Theater in Tirgu Mures, and an artistic director at the same theater. He works as the editor-in-chief of *Látó* magazine, and has received more than ten international awards. He has been translated into many languages and has published independent books in Romanian and Italian.

Дејан Алексић (1972), песник, драмски писац, и књижевни стваралац за децу. Дипломирао на Одсеку за српску књижевност и језик у Новом Саду. Објавио је девет песничких књига, за које је добио бројне књижевне награде: Змајева награда" Матице Српске, "Меша Селимовић", "Бранко Миљковић", Награда САНУ из Фонда "Бранко Ћопић", Просветина награда, Бранкова награда, "Матићев шал", "Ристо Ратковић"... Поред песничких,

објавио је и двадесет књига за децу, као и једну књигу драма. Живи и ради у Краљеву.

*

Dejan Aleksić (1972) is a poet, a playwright, and a children's author. He graduated from the Faculty of Philosophy in Novi Sad. He published nine collections of poetry, and is a recipient of Zmaj's Award, Prosveta's Award, Branko's Award, Matičev Šal Award, as well as the Meša Selimović, Branko Miljković, Branko Ćopić, Risto Ratković Award. He also published over twenty books for children, and one book of plays. He lives and works in Kraljevo.

Етјен Фор је француски песник рођен 1960. године у Нормандији. Живи и ради у Паризу. Објавили су је Champ Vallon и Gallimard, а објављивали су је у многим часописима, од којих су неки веома утицајни: NRF, Conference, Theodore Balmoral, Rehauts, Europe, Le Mache-Laurier, Full Margin.

Књиге : Лагано испаше, Champ Vallon, 2007, Пријатни погледи, Champ Vallon, 2009. Хоризонт земље, Champ Vallon, 2011: Воз доброг живота, Champ Vallon, 2013. Cine-Beach, Champ Vallon, 2015, глава доле, Gallimard, 2018 (награда Max Jacob).

Étienne Faure (1960) is a French poet who was born in Normandy but now he lives and works in Paris. His poetry was published by Champ Vallon, Gallimard, and a number highly influential literary magazines: NRF, Conference, Theodore Balmoral, Rehauts, Europe, Le Mache-Laurier, Full Margin.

He published the following books: *Grazing gently* (2007), *Pleasant Views* (2009), *Earth Horizon* (2011), *The Train of the Good Life* (2013), *Cine-Beach* (2015), *Head Down* (2018, the Max-Jacob Award).

Јона Бургхарт рођена је 1963. у Буенос Ајресу, у Аргентини. Живи у Штутгарту као песникиња, а бави се и књижевним преводњештвом пре свега поезије на шпански и немачки. Њене песме преведене су на више језика и читане на бројним међународним фестивалима поезије у латинској Америци, Европи и Азији. Илустровала је многобројне књиге песама (нпр. Хуана Гелмана, Антонија Поркију, Марију де Назаре Санчез, Умберта Ак'абала), више збирки

приповедака и романа,
књижевне додатке шпанске
поезије и народне бајке из
латинске Америке. За своје
поетско дело награђена је 2017.
године међународном
књижевном наградом KATAK у
јужноазијској метрополи Дака, у
Бангладешу. Последња њена
књига песама је "Poemas"
(Gedichte), Colección Ricardo
Prieto, AG Ediciones, Montevideo
2018.

*

Jona Burghardt (1963) was
born in Buenos Aires, but now lives
in Stuttgart as a poet and
translator. Her poems have been
translated into multiple languages
and read at numerous
international poetry festivals in
Latin America, Europe and Asia.
She has illustrated numerous
books of poems (by Juan Gelman,
Antony Porki, Maria de Nazare
Sanchez, Umberto Ak'abal, and
others), several collections of short
stories and novels, literary
supplements of Spanish poetry
and folk tales from Latin America.
For her poetic work, she was
awarded the 2017 KATAK
International Literary Prize in the
South Asian metropolis of Dhaka,
Bangladesh. Her newest book of
poems is *Poemas* (2018).

Золтан Вираг, рођен је 1966. у
Zalaegerszegu. На сегединској
Педагошкој академији Gyula
Juhász стекао је звање
професора мађарског језика,
књижевности и културе, а
магистрирао је и докторирао на
Филозофском факултету у
Сегедину. Научни радови,
критике, преводи објављени су
му на енглеском, хрватском и
српском језику у различитим
научним, уметничким и
књижевним часописима. Био је
уредник филозофско-уметничког
часописа Gondolat-Jel. Добитник
је награда Ловоров вијенац
(2002) и János Sziveri (2006). Од
2002. до 2003. гостујући је
професор на Универзитету у
Марибору, а од 2013. до 2016. на
Универзитету у Загребу. Данас
ради и предаје на катедри
Мађарске књижевности на

Филозофском факултету у
Сегедину.

Књиге: *A termékenység
szövegtengere /A regényíró
Brasnyó István/, Újvidék – Szeged,
Forum – Messzelátó, 2000; Odnosi i
glasovi u tranziciji, Osijek, Matica
hrvatska, Ogranak Osijek, 2007; Szülőföldek határok, dialógusok
/Beszélgetések magyar, horvát,
szerb és szlovén írókkal/, Veszprém,
Művészetek Háza, 2009; A szomszédság kapui
/Tanulmányok/, Zenta, zEtna –
Basiliscus, 2010; Próbára tett
emlékezet /Beszélgetések
vajdasági alkotókkal/, Veszprém –
Zenta, Művészetek Háza – zEtna,
2018.*

*

Virág Zoltán (1966), graduated
from the Szeged Academy of
Pedagogy and received his
master's and doctoral degrees at
the Faculty of Philosophy in
Szeged. His scientific papers,
criticisms and translations have
been published in English,
Croatian and Serbian in various
scientific, artistic and literary
journals. He was the editor of the
philosophical-artistic journal
Gondolat-Jel. He has won the
Laurel Wreath (2002) and János
Sziveri (2006) awards. From 2002 to
2003 he was a visiting professor at
the University of Maribor, and from

2013 to 2016 at the University of
Zagreb. Today he also teaches at
the Department of Hungarian
Literature at the Faculty of
Philosophy in Szeged. He
published, among others, the
following books: *A termékenység
szövegtengere* (2000), *Szülőföldek
határok, dialógusok* (2009), *A
szomszédság kapui* (2010), *Próbára
tett emlékezet* (2018).

Тобијас Бургхарт рођен је 9.
новембра 1961 у Есен-Вердену.
Песник, преводацац
латиноамеричке, шпанске,
португалске, каталонске и
сефардске поезије као и уредник
књижевне издавачке куће Edicija
Deltay Штутгарту. За своје
поетско дело награђен је 2017.
године међународном
књижевном наградом KATHAK у
граду Даки, у Бангладешу.
Објавио је више књига поезије, а
последња је избор поезије
MITLESBUCH 117 са цртежима
Јоне Бургхарт, ИК Афаја,
Берлин/Минхен 2018. У Србији су
изашле две његове књиге: Реч
реке, Апостроф плус, Библиотека
савременика, књига 18, Београд
2005 и 33 капи воде – 33
Wassertropfen, Смедеревска
песничка јесен, Мериђијани,
Смедерево 2006, обе у преводу
Златка Красног.

*

Tobias Burghardt (1961) is a poet, a translator of Latin American, Spanish, Portuguese, Catalan and Sephardic poetry, as well as an editor of the publishing house Deltau Stuttgart. He was awarded the 2017 KATHAK International Literary Award in Dhaka, Bangladesh for his poetry. He has published several books of poetry, the last one being *Mitlesbusch 117* (2018) with the drawings by Jona Burghart. Two of his books have been published in Serbia: *Reč reke* (2005) and *33 kapi vode* (2006), both translated by Zlatko Krasni.

Харди-Ковачевић Ирина, новинарка, књижевница и књижевни критичар. Рођена 1944. год у Руском Крстуру. На Филозофском факултету у Новом Саду је дипломирала 1974. године Југословенску књижевност. У новинама на русинском "Руске слово" радила је као новинар, од 1969. до 1974. године, је уређивала и књижевни додатак "Литературне слово", а од 1974 била је помоћник, а после од 1981. године до 1983. главни и одговорни уредник омладинског часописа МАК, да би 1983 била именована за главног и одговорног уредника недељника "Руске слово". Маја 1987. прелаз у лист "Дневник" где

је до маја 1988 гдине, уредник културе, а после до пензионисања слободни репортер. Један мандат је била члан Главног одбора Савеза новинара Југославије, а два мандата председник Друштва новинара Војводине 1985–1987. Заступљена је у многим антологијама.

Књиге: "Зрно на длану", песме, 1969; "Хиљаду радости", песме за децу 1976; "Безимена стварност", песме 1980; "Игре, песме за децу", 1984. "Ћоше мудрости", песме за децу 1987; "Једнословност", песме, 2004. године, "Дванаест бајки", проза за децу, 2007. године и "Небо изнад Крстура" надреалистичку

прозу, 2012. књига огледа, есеја и критика "Мрежа", 2015. и избор из поезије за децу "Куглице и балончићи", 2016. све у издању Новинско издавачке куће "Руске слово". На српском језику је објавила збирку приповедака у издању Народне библиотеке Нови Сад "Сказке", 2009. године. Написала је и документарну радио драму "Крила за Анђела", четири монодраме за сцену, које су све изведене: "Наша Ирин", 2001. "Леонини ратови" 2002. "Милионерка" 2003. "Прва смена", 2009. Две прве снимљене су у њеној интерпретацији и као тв драме. Дуодраму "Брадавица", 2000, је написала и режирала за сцену и за радио, а аутор је и дуодраме "Блискост", 2011. и мале драме "Оштар угао", 2013. Објављена јој је и драма *Стан* 2002. Препевала је са македонског на русински језик Антологију македонске поезије. *Nagrada*vana је.

*

Irina Hardi-Kovačević (1944), graduated from the Faculty of Philosophy in Novi Sad. From 1969 to 1974, she worked as a journalist in the *Russian Slovo* newspaper, and edited the literary supplement *Literary Letter*, and from 1974 she was an assistant, and after 1981 to 1983, she was the editor-in-chief of the *MAK Youth Magazine*. In 1983 she was appointed editor-in-chief of the *Russian Slovo*. In 1987, she

moved to the *Dnevnik* newspapers, where he was the editor of culture until 1988, and afterwards retired as a freelance reporter. She was a member of the Main Board of the Union of Journalists of Yugoslavia for one term, and for two terms the president of the Association of Journalists of Vojvodina. She is represented in many anthologies.

She published, among others, the following books: *Grain in the Palm* (1969); *A Thousand Joy* (1976); *Nameless Reality* (1980); *Games* (1984); *Words of Wisdom* (1987); *Monosyllabic* (2004); *Twelve fairy tales* (2007); *Sky over the Cross* (2012); *Network* (2015); *Balls and balloons* (2016). In Serbian, she published a collection of short stories *Skazka* (2009). She also wrote the documentary radio drama *Wings for an Angel*, four stage monodramas, all of which were performed: *Ours Irin* (2001); *Leona's Wars* (2002); *The Millionaire* (2003); *The First Shift* (2009). The first two dramas were also interpreted as TV dramas. She wrote and directed the duodrama *Nipple* (2000) for the stage and radio, and is the author of dramas *The Apartment* (2002), *Bliss* (2011) and *The Sharp Angle* (2013). She translates from Macedonian and Ruthenian.

Јацек Напујорковски (Жешов, 1966), песник, прозни писац и преводилац. Apsolvent је The City University of New York (САД) и University of Hull (Енглеска). Главни уредник часописа "Ново песничко окружење". Дебитова је 1990. године књигом пјесама "Ледник". Објавио је 7 песничких збирки и збирку приповедака. О његовим песмама писали су познати критичари и песници. Лауреат је престижних књижевних награда. Превођен је на енглески, талијански, хрватски и друге језике.

*

Jacek Napiórkowski (1966) is a poet, a prose writer and a translator. He graduated from the City University of New York and University of Hull. He is the editor-in-chief of *New Poetry Environment*. In 1990, he made her debut book

of poems, *The Icebreaker*. He has published seven poetry and prose collections. A number of respectable critics and poets have written about his poems. He is a laureate of prestigious literary awards, and has been translated to English, Italian, Croatian and other languages.

Валентина Валентиновна Јефимовскаја (Станкевич) је песникиња, књижевни критичар, члан Удружења књижевника Русије од 1999, секретар Удружења књижевника Русије, саветник Руске академије природних наука (РАЕН). Потомак староседелаца Санкт-Петербурга.

Рођена је 1957. Завршила Институт за филмске инжењере, смер режија звука за позориште и филм. Другу диплому је стекла на истом универзитету, на смеру Пропаганда културе. Радила је у књижевној редакцији на Лењинградском радију.

Аутор је књига: *"Дуги свет"*. Зборник стихова. СПб. 1998; *"Уточиште душе"*. Зборник стихова. СПб. 1999; *"Трећи пут"*. Зборник стихова. 2002; *"Златна резерва"*. Зборник стихова. СПб. 2012; *"Романови и светост"*. Албум о сликарству Ф.Москвитина, текст. Москва. 2014; *"Руски Крим"*. Албум сликарства Ф.Москвитина, текст. Москва. 2015; *"Резонанс живота"*. Зборник чланака о савременој

књижевности. СПб. 464 с. 2015; *"Патријарх Тихон и његово време"*. Албум о сликарству Ф.Москвитина, текст. Москва. 2017; *"Небеска Русија"*. Албум о сликарству Ф.Москвитина, текст. Москва. 2018; *"Обрнута перспектива"*. Зборник стихова. 286 с., СПб. 2018. Аутор је преко 50 чланака у периодици.

Добитник је награда "Николај Гумиљов" и "Прохоровско поље" за књиге стихова и "Имперска култура Е. Володина" за књижевно-критичке чланке. На VI Међународном словенском књижевном форуму "Златни Витез" (2015.) награђена је Сребрним Витезом за књигу критичких чланака "Резонанс живота". Стихови Валентине Јефимовске преводени су на стране језике, а на поједине је компонована музика коју изводи позната певачица Јулија Славјанска.

Валентина Јефимовска је од 2007. године заменик главног уредника културно-просветитељског и књижевноуметничког часописа "Родна Ладога". Данас је то један од водећих књижевних часописа, познат и у Русији, и изван њених граница. Од 2011. је руководилац Северо-Западнoг одељења Академије Руске словесности.

За књижевни рад награђена је многим медаљама, као и орденом свете Великомученице Анастасије Узорешитељнице који

joj je dodeљen 2014 godine,
поводом прославе 400 година
Дома Романових.

Живи у Санкт-Петербургу.

*

**Valentina Valentinovna
Jefimovskaya** (1957) is a poet, a
literary critic, a member of the
Russian Writers Association, a
secretary of the Russian Writers
Association, and an advisor to the
Russian Academy of Natural
Sciences. She is the descendant of
the natives of St. Petersburg. She
graduated from the Institute of
Film Engineers, majoring in Theater
and Film Directing. She received
her second degree from the same
university, in the direction of
Propaganda Culture. She worked in
a literary editorial office on
Leningrad radio.

She published, among others,
the following books: *The Long
World* (1998); *The Refuge of the Soul*
(1999); *Third time* (2002); *Gold
Reserve* (2012); *Novels and Holiness*
(2014); *Russian Crimea* (2015); *The
Resonance of Life* (2015); *Patriarch
Tihon and His Time* (2017); *Heavenly
Russia* (2018), *Reverse perspective*
(2018). He also wrote over 50
periodicals articles.

She is the recipient of numerous
awards, including the Nikolai

Gumil'ov and Prohorovsko Pole
Awards, the Imperial Culture
Volodina Award, the Silver Knight
Award, as well as the Order of the
Holy Martyr Anastasia the Parish
Priest. Her work has been
translated in a number of foreign
languages, and some of her poems
were turned into songs.

She has been the deputy editor-
in-chief at the *Rodna Ladoga*
magazine since 2007, and the head
of the Northwestern Department
of the Academy of Russian

Ceremonies since 2011. She lives in
St. Petersburg.

* * *

Иља Андрејевич Козлов

(18. 10. 1992, Санкт-Петербург).
Потиче из породице уметника.
Стихове је почео да пише веома
рано, као и да свира гитару и
пева. Студирао је на Руском
државном педагошком институту
"А. И. Херцен", завршио факултет
ликовних уметности.

Учесник је међународних и
руских сликарских изложби. У
јануару 2018. Примљен је у
Удружење уметника Русије, а
исте године је постао члан
Удружења књижевника Русије.
Аутор је збирке стихова. Предаје
у уметничкој школи.

*

Ilya Andreyevich Kozlov (1992)

comes from an artist's family. He
started writing poems very early,
as well as playing guitar and
singing. He studied at the Russian
State Pedagogical Institute and
graduated from the Faculty of Fine
Arts.

He is a participant of
international and Russian painting
exhibitions. In January 2018, he
was admitted to the Russian Artists
Association, and in the same year
he became a member of the
Russian Writers Association. He
writes poetry and teaches at an art
school.

Иштван Кемењ (Будимпешта, 1961), песник, прозни писац, драмски писац, преводилац, есејиста, критичар. Четири године је учио права, али је дипломирао на Одсеку за историју мађарског језика Универзитета ЕЛТЕ. Добио је више од 20 међународних награда и признања. Дела су му превођена на многе језике, самосталне књиге појавиле су се на бугарском, француском и шпанском језику.

*

Kemény István (1961) is a poet, a prose writer, a playwright, a translator, an essayist, and a critic. He studied law for four years, but graduated from ELTE's Hungarian History Department. He has received more than twenty

international awards. His works have been translated into many languages, and independent books have appeared in Bulgarian, French and Spanish.

Ђорђе Кубурић, рођен године 1958. у Бачком Петровом Селу. Дипломирао на новосадском Филозофском факултету (одсек за југословенске књижевности и светску књижевност). Пише поезију. Бавио се, дуго, рок, филмском, позоришном и књижевном критиком. Објави, ту-и-тамо, понеки приказ или есеј. Живи у Суботици.

Објављена дела: Врховна тачка, "Матица српска", Нови Сад, 1988; Поема о празном простору, "Освит", Суботица, 1990; Прљаве кошнице, "Матица српска", Нови Сад, 1992; Градовник, "Просвета", Београд, 1997; Разгледнице

ноћне птице, "Повеља", Краљево, 2002; Песме из дворишта, "Повеља", Краљево, 2016. итд.

Заступљен у неколико антологија; превођен на енглески, мађарски, пољски, словачки, руски и русински језик.

*

Ђорђе Kuburić (1958), graduated from the Faculty of Philosophy in Novi Sad. He writes poetry, essays, literary criticism, as well as music, theater and movie reviews. He published the following books: *Vantage Point* (1988), *A Poem on Empty Space* (1990), *Dirty Pits* (1992), *Gradovnik* (1997), *The Night Bird Postcards* (2002), *Why I Love Whiskey* (2006), *Blue Moon* (2010), *Songs from the Courtyard* (2016).

His work has been translated into a number of languages, including English, Hungarian, Polish, Slovakian, Russian and Ruthenian. He lives in Subotica.

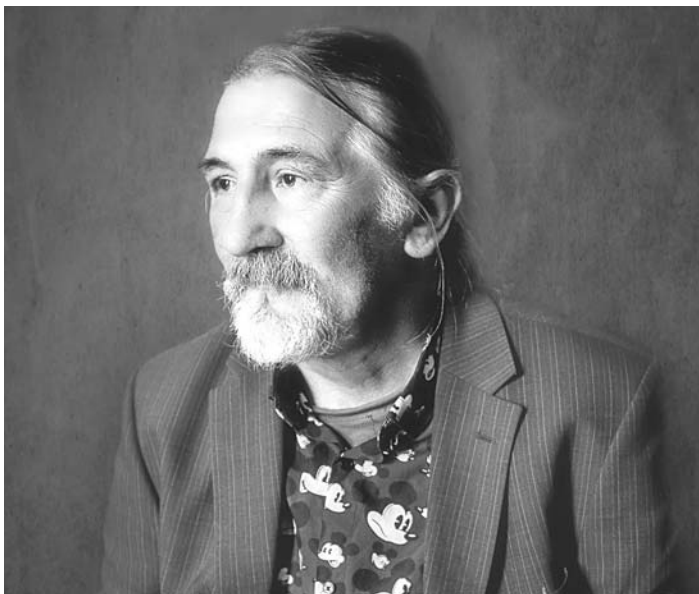
Сандра Буљановић Симоновић (1977) виши лектор за мађарски језик на Филолошком факултету Универзитета у Београду. Магистарску тезу под називом *Роман Мора Јокаија* Златан човек у српским преводима одбранила 2007. године.

На Катедри за хунгарологију Филолошког факултета Универзитета у Београду предаје Савремени мађарски језик. Поред рада у настави и научног рада, бави се књижевним превођењем, преводи дела савремених мађарских писаца на српски језик. До сада су јој објављени преводи Атиле Балажа, Ференца Барнаша, Едине Сворен, Нандора Гиона...

Добитник је награде Сава Бабић, која се од 2015. године у граду Балатонфиреду (Мађарска) додељује за књижевно превођење и неговање српско-мађарских књижевних веза.

*

Sandra Buljanović Simonović (1977) is a senior lecturer in Hungarian at the Faculty of

Philology, University of Belgrade. In 2007, she completed her master thesis on the novels by Jókai Mór.

She teaches at the Department of Hungarian at the Faculty of Philology, University of Belgrade. In addition to being a lecturer and a researcher, she also translates works by contemporary Hungarian writers into Serbian, including Balázs Attila, Ferenc Barnas, Szvoren Edina, Gion Nándor, and others.

She is the recipient of the Sava Babić Award, which has been awarded since 2015 in Balatonfüred (Hungary) for literary translation and nurturing of Serbian-Hungarian literary connections.

* * *

Милан Ненадић, рођен 1947. у Грковцима код Босанског Грахова, БиХ, сада живи у Петроварадину. Пише поезију, књижевну критику и преводи. Књиге песама: *Стефанос*, 1971; *Нови Стефанос*, 1974; *Општи одар*, 1978; *Усамљена историја*, 1979; *Осветна маска*, 1981; *Песме*, 1984; *Књига четворице*, 1984; *Песме* (коаутор И. Урсу), 1985; *Општи одар и друге песме*, 1985; *Вриснула је мајка*, 1985; *Почињем да бирам*, 1988; *Дрхтање у своду*, 1988; *Изабране песме*, 1989; *Бели анђео*, 1990;

Венац за Гаврила, 1991; *Уточиште*, 1994; *Средовечан соко*, 1995; *Узрушак*, 1997; *Суви печат*, 1998; *Општи одар и нове песме*, 2000; *Ноћна слика*, 2001; *Дивљи бог Балкана*, 2003; *Пола капи росе* (изабране и нове песме), 2004; *Песме* (избор), 2005; *Камен са именом*, 2006; *Горко изобиље*, 2008; *Више од имања*, 2010; *Редна чаша* (избор), 2012; *Укус пелина* 2012; *Венац за Гаврила Завештања* 2014.

Добитник више књижевних награда и признања, од којих издвајамо Змајеву, награду Ђура Јакшић и награду Десанка Максимовић. Превођен на више језика.

Milan Nenadić (Grkovci near Bosansko Grahovo, 1947) studied Southern Slavic literatures and Serbian language in Sarajevo. In 1974 he moved to Belgrade, to Zrenjanin in 1984, and settled in Novi Sad in 1998. He writes poetry, literary criticism, essays and translates. Amongst other works he has published the following books: *Stefanos* (1971), *Novi Stefanos* (The New Stefanos, 1974), *Opšti odar* (The General Catafalque, 1978), *Usamljena istorija* (Lonely History, 1979), *Osvetna maska* (The Mask of Revenge, 1981), *Pesme* (Poems, 1984); selected works under the title *Pesme* (Poems, 1989), selected poetry *Divlji bog Balkana* (The Wild God of the Balkans, 2003), *Kamen sa imenom* (A Stone with a Name, 2006) and the selection *Gorko izobilje* (Bitter Abundance, 2008). Nenadić has published over twenty volumes of poetry. For his poetic opus Milan Nenadić has received several of the most important literary prizes, not least the Dučić award, the Zmaj award, the Ćopić award, the Rakić award, the Laza Kostić award, the Đura Jakšić award, and for his translation of Eminescu from Romanian, in collaboration with the poet Ileana Ursu, he received the award of the Writers' Association of Romania, and the Order for Contribution to Culture; he has become a member of the International East-West Academy of Bucharest.

САОПШТЕЊЕ О ДОБИТНИКУ БРАНКОВЕ НАГРАДЕ КРИСТИНИ МИЛОСАВЉЕВИЋ

**Образложење жирија за
доделу 59. Бранкове награде
Друштва књижевника
Војводине**

На завршној седници жирија за доделу Бранкове награде Друштва књижевника Војводине, која се у Новом Саду уручује песницима у оквиру Међународног новосадског књижевног фестивала, 7. 8. 2019, жири у саставу Марија Шимоковић, Валентина Чизмар и Бранислав Живановић (председник), донео је једногласну одлуку да се 59. Бранкова награда додели

Кристине Милосављевић

За књигу

Пиши кад стигнеш

у издању "ППМ Енкава",
Београд, 2019.

У складу са Правилником, жири Бранкове награде је разматрао 8 наслова пристигла на конкурс и одлучио да у најужи избор уврсти следеће песничке збирке: *Свакодневна антика* Анастасије Стоилковић (Народно позориште Тимочке крајине – Центар за културу "Зоран Радмиловић", Зајечар, 2019), *Митологија човека* Александра Габона (Фестивал поезије младих, Врбас, 2019) и *Пиши кад стигнеш* Кристине Милосављевић (ППМ Енкава, Београд, 2019). Током протекле деценије могли смо сведочити како младе песникиње и песници

све теже и све касније успевају да објаве своју прву књигу. Уколико изузмемо рецендне едисије и Фестивале, увидећемо да је један од разлога смањеног поља могућности артикулације младих песничких гласова, њихове перцепције, захтева и рецепције, гашење појединих значајних издавачких кућа. О томе можда најбоље говори и број књига које сваке године пристижу на конкурс. Међутим, пример који улива оптимизам јесте чињеница да се претходних година појавило неколико издавачких предузећа/едисија оформљених у смеру неговања савремене поезије и промовисања поезије (нај)млађе генерације. Поједини од њих имали су представнике који су били награђени. Ове године у ту мапу се уписује збирка *Пиши кад стигнеш* Кристине Милосављевић и новоустановљени издавач "ППМ Енкава" из Београда.

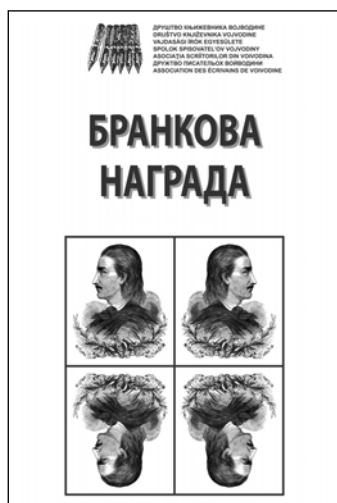
Кристина Милосављевић је рођена 1997. године у Смедереву, где је завршила гимназију, а затим уписала Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију у Београду. Објављивала је поезију у панчевачким "Рукописима 41" и на порталу www.астронаут.ба. Добила је награду "Смедеревски Орфеј" 2018. године у Смедереву. Једна је од организаторки поетских вечери "Млади и зелени".

Њена прва збирка *Пиши кад стигнеш* је поезија заноса, покрета, интиме, усамљености. Кроз секвенце успомена и проблеске сећања, језиком који је савремен, јасан, умерено тропичан, непосредан и комуникативан, податан дихотомијама и просторним одредницама споља-унутра, доминира осећање које се гiba и напето осцилира између одсуства и губитка/напуштености, могућности и разочарања, страха и неиспуњења, стида и кривице. Томе доприноси и граматика збирке која се креће у распону Ја, Ти и Ми, као и присуство различитих временских планова, углавном презента и перфекта. Чулна перцептивност на којој је

базиран велики део песама у збирци неретко је покретач меланхолично интонираних стихова подвргнутих имажинацијском преобликовању. Њен супстрат је депатетизована емоционалност, реализована посредством евоциране слике или призора, и најубедљивија онда када полазећи од сажетне конструкције испуњава наративни потенцијал. У другим случајевима, песникиња посеже за лирским, конфесионалним писмом или (само)обраћањем, те искуством као виталним материјалом у грађењу песме. Песникиња показује склоност не само према дужим облицима и строфички уређеним структурама, већ и према сведеним облицима, формама од свега неколико стихова. Будући да збирка није подељена на циклусе, овакве форме имају функцију демаркационе тачке, копче која ублажава понегде тврде прелазе између тематско-мотивских блокова песама. Поезија Кристине Милосављевић дешава се у равни свакодневице са регистром реметилачких фактора на које наилази и из којих настоји да исцрпи неопходну животну есенцију не би ли указала на парадоксалну егзистенцију субјекта у савременом свету, потцртала његову отуђеност, самоћу и анксиозност, али и жељу и напор да се (само)наметнута просторна и емотивна дистанца на релацији субјекат–свет савлада, снажним импулсом за сусретом, за *другим*, за чиме лирско Ја жуди кроз своју тескобу. Поезија збирке *Пиши кад стигнеш* представља најснажнији глас прошлогодишње продукције, идејно и поетички релативно усаглашено и до краја спроведено дело, отворено за изазове савременог света, са намером да му се не одупре пре него што покуша да га разуме и разложи.

У Новом Саду, 8. августа 2019.

Жири награде:
Марија Шимоковић
Валентина Чизмар
Бранислав Живановић, председ.

КЊИЖЕВНОСТ ЈЕ ОТПОР

Интервју са Кристином

Милосављевић

добитником овогодишње

Бранкове награде

Разговарао Бранислав

Живановић

Шта бисте издвојили као фундаментално у формирању Ваше поетике, има ли извесне преокупације?

Мислим да током настанка збирке и писања песама, на свесном нивоу, није било неких мотива који су ме посебно окупирани. На самом почетку сам почела да се бавим личним темама и да се на тај начин суочавам са одређеним ситуацијама и односима које сам раније можда избегавала, тако да је то суочавање насупрот бежању можда најважније за мене.

Евидентан је утицај литературе у конституисању песничког гласа. Који писци/песници су били важни за Ваш песнички развој?

Поред писаца/песника ту су филм и музика. Филмови Кјубрика, Софије Кополе, Теренс Малика, Ерика Ромера, од музике *The Radio Dept*, *Slowdive*, *Wild Nothing*. Од писаца/песника волим Фантеа, Хамсуна, Достојевског, Ваљаревића, Каракаша, а на радионици код Огњенке Лакићевић сам открила Адама Хазлета и савремене пољске песнике.

Каква је улога сећања у Вашој поезији, шта је то што се скупља и што настојите да реконструишете писањем?

Сећања су ми изузетно важна, мада некад заборавим колико их лако идеализујем и заборавим да је немогуће исправити нешто што си урадио раније, у реалном времену. Поезија ми је послужила и на тај начин, успела сам да реконструишем догађаје и донекле објасним себи тадашња осећања. Знала сам да је у реду да ме неке ствари још увек опседају, али сам морала да се помирим

са тим да су то само фрагменти који ће остати нетакнути, једино што могу је да их препознам и пустим.

Оно што се може препознати у збирци Пиши кад стигнеш јесте свест о раздвојености и жудња за сусретом, одсуства и губитка/напуштености, могућности и разочарања, страха и неиспуњења, стида и кривице. Како бисте објаснили такав амбивалентан став?

То вероватно има везе и са мојом личношћу, не знам ни ја најбоље ко сам и шта хоћу. Кад год се дешава нешто лепо, мало се плашим тренутка кад ће престати, али тај тренутак сам по себи не доживљавам као нешто лоше, то ми је потпуно прихватљиво, само неизвесност често буди анксиозност. Кривица се углавном прожима кроз нешто што се догодило, и можда још горе ако се није догодило, а требало је. Страх од напуштања је константа због људи које волим и који ме воле. Све се то

одразило и на песме, због тога можда има контрадикторности, али ми не смета.

Да ли је за поезију неопходно немирење, неприхватање света/стварности какав/каква јесте и како разумете поларитет књижевност–отпор, односно савладавање извесних тензија посредством књижевности?

Потребно је неприхватање, али не у смислу бежања од реалности и скривања иза песама, већ прихватање свега што се дешава уз раздвајање лошег и доброг. Често су лоше ствари замаскиране па се тешко препознају, а лако продају. Књижевност представља јак отпор, али бунт лишен личног става, емоција, рањивости, некако није ништа посебно, празан је. Важно је пружити отпор и себи кад се препозна недоследност, без форсирања и фолирања, тек тада се ваљда са микро проблема прелази на макро.

LITERATURE IS RESISTANCE

**Interview with Kristina
Milosavljević,
this year's recipient of the
Branko's Award
Interviewer Branislav
Živanović**

*What would you single out as
fundamental in shaping your
poetics, and is there a certain
preoccupation?*

I do not think that while writing these poems there were any motifs that particularly occupied me, at least not consciously. At the very beginning, I started dealing with personal topics and coping with certain situations and relationships that I may have avoided before. That is why coping versus running might be the most important to me.

*The influence of literature in your
poetic voice is evident. What writers /
poets were important to your poetic
development?*

In addition to writers / poets, there is film and music. The films of Kubrick, Sofia Coppola, Terrence Malick, Eric Romero, music by The Radio Dept, Slowdive, Wild Nothing. Some of the writers/poets I love are Fante, Hamsun, Dostoevsky, Valjarević, Karakaš. At the workshop with Ognjenka Lakićević, I discovered Adam Haslett and contemporary Polish poets.

*What is the role of memory in your
poetry, what is collected there, and
what are you trying to reconstruct by
writing?*

Memories are extremely important to me, though sometimes I forget how easily I idealize them and forget that it is impossible to correct something you did before, in real time. Poetry served me in that way as well, and I was able to reconstruct the events and somewhat explain myself the feelings of that time. I knew it was okay that certain things were still haunting me, but I had to come to terms with them being just fragments that would remain intact. All I could do was recognize and release them.

*What we can recognize in your
collection Piši kad stigneš is the
awareness of separation and the
longing to meet, as well as the
absence and loss/abandonment,
possibility and disappointment, fear
and failure, shame and guilt. How
would you explain such an
ambivalent attitude?*

It probably has to do with my personality too – I do not know who I am or what I want. Whenever something beautiful is happening, I am a bit scared of the moment when it will stop, but I do not perceive that moment as something bad, but totally acceptable. Only uncertainty causes anxiety. The blame is mostly permeated through something that has already happened, and maybe worse if it has not happened, but should have. The fear of abandonment is a constant because of the people I love and who love me. All of this was reflected in the poems as well, so it

may have contradictions, but I do not mind them.

*Does poetry require restlessness,
rejection of the world/reality as it is,
and how do you understand the
polarity of literature vs resistance, i.e.
overcoming certain tensions
through literature?*

It takes rejection, but not in terms of running away from reality and hiding behind poems, but accepting everything that happens while separating the bad from the good. Often, bad things are masked so they are difficult to identify and easy to sell. Literature represents strong resistance, but if rebellion is devoid of personal attitude, emotions, vulnerability, something special is an empty rebellion. It is important to resist yourself when an inconsistency is recognized, without forcing or faking it, because only then can you move from micro problems to macro problems.

ДРУШТВО КЊИЖЕВНИКА ВОЈВОДИНЕ
ASSOCIATION DES ÉCRIVAINS DE VOIVODINE
ЧЕТРНАЕСТИ МЕЂУНАРОДНИ НОВОСАДСКИ КЊИЖЕВНИ ФЕСТИВАЛ
THE FOURTEENTH INTERNATIONAL NOVI SAD LITERATURE FESTIVAL

додељује

Бранкову награду

За 2019. годину

**Крисћини
Милосављевић**

За књигу песама

ПИШИ КАД СТИГНЕШ

Издавач „ППМ Енклава“, Београд

Нови Сад / Novi Sad
август / August 2019

Уметнички директор МНКФ

Јован Зукман

Председник жирија

Бранислав Жувановић

НА ПОЕЗИЈУ СЕ ГЛЕДА КАО НА НЕРАЗУМЉИВ АНАХРОНИЗАМ

Интервју са Едуардом Мога
Разговор водио Јован
Зивлак

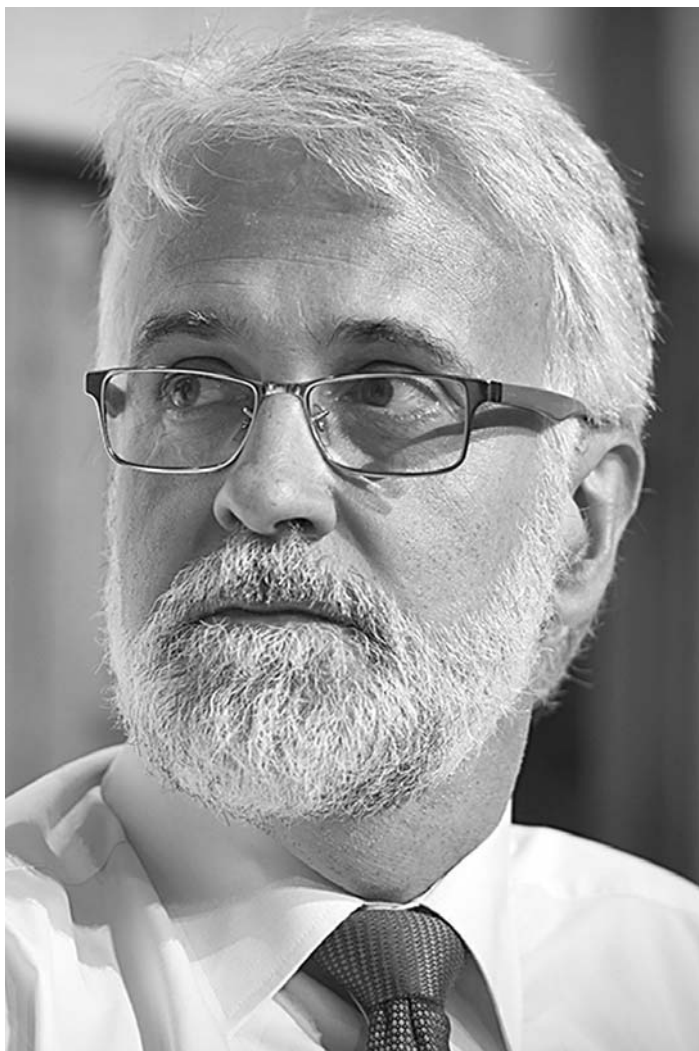
Ви сте књижевни преводилац и бавите се књижевношћу као научник. Преводите америчке песнике који припадају андерграунд и битничкој поезији. Њихов начин изражавања је бунтовнички, неконвенционалан, углавном емпиријски. Насупрот њима, Ви сте као песник више склони алегорији, медијацији, метафори. Како то објашњавате?

Ја нисам преводио америчке андерграунд песнике и битничку поезију већ Витмана, Сандберга, Фокнера, Френка О'Хару, Тес Галагер, Билија Колинса и Чарлса Буковског. Само последњи могао би се сматрати, и то са нијансама, андерграунд песником. У сваком случају, зашто би неко преводио само песнике с којима се поистовећује или према којима осећа блискост у стилу. У томе има нешто (или много) онаније, и може постати досадно. Мени се чини подстицајније суочавати се с преводом песника који су далеко од сопствене естетике: то те обавезује да разумеш стваралачке стратегије и изражајне формуле потпуно другачије од твојих и може значити велико обогаћивање.

Питање као да супротставља "бунтовно, неконвенционално и емпиријско" и "алегоријско, помирљиво, метафорично". Ја их не видим супротстављене. Метафора може бити бунтовна, неконвенционална и емпиријска, и то радикално; уистину, ја сам увек и настојао да моја поезија буде таква: метафорична и бунтовна, алегоријска и непокорна.

Занима нас да нам кажете које савремене шпанске песнике сматрате најзначајнијима?

Најбољи шпански песници данашњице су Антонио Гамонед (Antonio Gamoneda), Хуан Карлос Местре (Juan Carlos Mestre),

Ђорди Доце (Jordi Doce), Агустин Фернандес Маљо (Agustín Fernández Mallo), Хесус Агвадо (Jesús Aguado), Хосе Анхел Сиљеруело (José Ángel Cilleruelo) и Марија Анхелес Перес Лопес (María Ángeles Pérez López).

Какви су значење и значај поезије у савременом шпанском друштву?

Минимални, да не кажем никакви. Поезија и даље има одређен културни углед и, повезаност са тим угледом, извесно институционално присуство. Што се осталог тиче, на њу се гледа као на неразумљив анахронизам. Последњих година појавила се нова генерација песника, потеклих са друштвених мрежа, који се баве адолесцентском и аналфабетском поезијом. Упркос њуховом комерцијалном успеху, нису побољшали значење ни значај поезије у Шпанији.

Има ли поезија на неки начин повлашћену улогу?

Не.

На који начин шпанско друштво помаже поезију и песнике? Награде, часописи, место на универзитетима, издања.

Постоје многе награде, мада тек малобројне нешто значе. Часописа такође има много, мада је већина била или постала дигитална: њихов утицај је исто тако незнатан. На универзитетима поезија заузима маргиналан положај и, генерално, лоше протумачен. Издања су многобројна: постоји велики број издавачких кућа и песничких збирки. Међутим, већина издаје у врло малим тиражима, једва да постоји дистрибуција и обично се брзо гасе. Поезија се – понављам, осим веома ретких изузетака – не продаје нити икога занима.

POETRY IS SEEN AS AN INCOMPREHENSIBLE ANACHRONISM

Interview with Eduardo Moga
Interviewer Jovan Zivlak

You are a literary translator and literary scientist. You translate American poets belonging to the underground and the Beat poetry. Their phrase is rebellious, unconventional, largely empirical. Opposite them, you are as a poet more prone to allegory, mediation, metaphor. How do you explain it?

I did not translate American underground poets and Beat poetry but Whitman, Sandburg, Faulkner, Frank O'Hara, Tess Gallagher, Billy Collins and Charles Bukowsky. Only the last could be considered, and only to some degree, an underground poet. In any case, why would anyone translate only poets with whom he identifies or with whom he feels familiarity in style. There's some (or much) onanism in it, and it can get boring. It seems more encouraging to me to deal with the translation of poets who are far from their own aesthetics: it obliges you to understand creative strategies and expressive formulas completely different from yours and can mean great enrichment. The question seems to contrast "rebellious, unconventional and empirical" and "allegorical, conciliatory, metaphorical." I do not see them opposed. The metaphor can be rebellious, unconventional and empirical, radical; indeed, I have always endeavored to make my poetry such: metaphorical and rebellious, allegorical and disobediant.

What is of interest to us is to tell us which contemporary Spanish poets you consider to be the most significant?

The best Spanish poets of today are Antonio Gamoneda, Juan Carlos Mestre, Jordi Doce, Agustín Fernández Mallo, Jesús Aguado, José Ángel Cilleruelo and María Anheles Pérez López (María Ángeles Pérez López). What is the meaning and significance of poetry in contemporary Spanish society?

It is minimal, if not none. Poetry still has a certain cultural reputation and, associated with this, a certain institutional presence. As for the rest, it is viewed as an incomprehensible anachronism. In recent years, a new generation of poets has emerged from social networks, who engage in adolescent and analphabetic poetry. Despite their commercial success, they have not improved either the meaning or the significance of poetry in Spain.

Does poetry have a privileged role in some way?

Definitely not.

How does Spanish society support poetry and poets? Awards, magazines, a place at universities, editions?

There are many awards, though just a few mean anything. There are also many magazines, though most have been or have become digital: their impact is also insignificant. At universities, poetry occupies a marginal position and is generally poorly interpreted. There

are numerous editions: there are many publishing houses and poetic collections. However, most issues are in very small circulation, there is hardly any distribution and they usually quickly disappear. Poetry – I repeat, with very few exceptions - does not sell or interest anyone.

*

Едуардо Мора (1962), рођен у Барселони дипломирани је правник и доктор наука Хиспанске филологије Универзитета у Барселони. Објавио је осамнаест збирки песама међу којима треба истаћи *Светлост која се чула* (*La luz oída*) за коју је добио Награду Адонаис 1996. године, *Сати у усне* (*Las horas y los labios*, 2003), *Тело безмене* (*Cuerpo sin mí*, 2007), *Испод коже, дани* (*Bajo la piel, los días*, 2010), *Непокорност* (*Insumisión*; добитник Награде за најбољу збирку песама године часописа *Химера*, 2013), *Срце, ништавило* (*El corazón, la nada*, 2014; *Антологија поезије 1994–2014*) и *Смрт и булке у Авенији Александра* (2017). Његове песме

су превођене на енглески, француски, италијански, португалски, албански, чешки, словачки, пољски и украјински језик. Преводио је дела Рамона Лула, Френка О Харе, Евариста Парнија, Чарлса Буковског, Карла Сендберга, Артура Рембоа, Вилијама Фокнера, Волта Витмана и Хаумеа Ројга, између осталих. Баи се књижевном критиком у часописима *Летрас либрес* (*Letras Libres*), *Квадернос испаноамериканос* (*Cuadernos Hispanoamericanos*), *Турија* (*Turia*) и *Химера* (*Quimera*), да набројимо неке. Саставио је и следеће антологије: *Сатирични стихови. Антолозија светске сатиричне поезије* (*Los versos satíricos. Antología de poesía satírica universal*, 2001), *Поезија страсти. Дванаест младих шпанских песника* (*Poesía pasión. Doce jóvenes poetas españoles*, 2004) и *Пола златног века. Антолозија савремене поезије на каталонском језику* (*Medio siglo de oro. Antología de la poesía contemporánea en catalán*, 2014). Објавио је путописе *Страст пискарања* (*La pasión de escribir*, 2013) и *Свет је непрегледан и разнолик* (*El mundo es ancho y diverso*, 2018); избор текстова из његовог блога *Енглеске хронике* (*Corónicas de Inglaterra*, 2015 и 2016), као и есеје *О књижевним питањима* (*De asuntos literarios*, 2004), *Номадски записи* (*Lecturas nómadadas*, 2007), *Дисекција руже* (*La disección de la rosa*, 2015), *Белешке једног каталонског Шпанца о песницима из Америке (и понеки из других земаља)* (*Apuntes de un espanyol sobre poetas de América (y algunos de otros sitios)* (2016) и *Номо легенс* (2018). Мога такође води блог *Шпанске хронике* (*Corónicas de España*), директор је издавачке куће Едитора регионал де Екстремадура и координатор Програма за промовисање и неговање читања.

*

Eduardo Moga (1962), is a Bachelor of Laws and Doctor of Science in Spanish Philology at the University of Barcelona. He has published eighteen collections of poems, including *The Light Heard*

(1996, the Adonais Award), *Hours and Lips* (2003), *Body of the Immaculate* (2007), *Below the Skin, Days* (2010), *Disobedience* (2013), The Himer Best Book Collection of the Year), *Heart, Nothingness* (2014; Poetry Anthology 1994–2014), and *Death and the Bulks at Alexander Avenue* (2017). His poems have been translated into English, French, Italian, Portuguese, Albanian, Czech, Slovak, Polish and Ukrainian. He has translated works by many great writers, including Faulkner, Whitman, Rimbaud, Whitman, and others. He writes literary criticism in magazines (*Letras libres*, *Cuadernos Hispanoamericanos*, *Turia* and *Quimera*, among others), and has also edited the following anthologies: *Satirical Verses. Anthology of World Satirical Poetry* (2001), *Poetry of Passion. Twelve Young Spanish Poets* (2004) and *The Half of the Golden Age. Anthology of Contemporary Poetry in Catalan* (2014). He has published the travelogues *The Passion of Pissing* (2013) and *The World is Unprecedented and Diverse* (2018); a selection of texts from his *English Chronicle* blog (2015 and 2016), as well as essays on literary issues: *De asuntos literarios* (2004), *Nomadic Records* (2007), *Rose Dissection* (2015), *Notes by a Catalan Spaniard on Poets from America (And Some from Other Countries)* (2016) and *Homo legends* (2018). Moga also runs the blog of the *Spanish Chronicle*, is the director of the editorial board of the *Editor rehional de Extremadura* and the coordinator of the Reading Promotion Program

Срђан Дамњановић (Нови Сад, 1968), предаје у Сремскокарловачкој гимназији. Објавио три књиге: *Мали речник грешака не само за новинаре*, *Речник грешака*, *Медиалогике*. Објављивао текстове у многим листовима и часописима.

*

Srđan Damjanović (Novi Sad, 1968) teaches philosophy in Gymnasium of Karlovci. He published books *Mali rečnik*

grešaka ne samo za novinare, *Rečnik grešaka*, *Medialogike*. He also published a number of essays in literary magazines and papers.

Корнелија Фараго рођена је 1956. у Темерину. Завршила је студије мађарског језика и књижевности на Филозофском факултету у Новом Саду где је магистрала и докторирала је 2000. године.

Била је члан редакције часописа Ђј Сумпосион, стручни сарадник и уредник у Југословенском лексикографском заводу (Загреб), члан редакције Енциклопедије Југославије (Нови Сад), асистент на Катедри за мађарски језик и књижевност Филозофског факултета у Новом Саду, уредник часописа за друштвена, научна и културна питања *Létünk*, предавач на Специјалистичким академским

Студијама, Нови Сад, доцент на Катедри за мађарски језик и књижевност, Универзитет у Новом Саду.

Сада је професор Савремене мађарске књижевности и књижевне културе на Филолошком факултету, Београд, ванредни професор (Теорија књижевности), ванредни професор на Катедри за Мађарски језик и књижевност на Универзитету у Новом Саду и сарадник Одсека за медијске студије, Наставна група за журналистику на истом универзитету.

Корнелија Фараго је главни уредник часописа за књижевност, *Híd* и члан уређивачког одбора Годишњака Филозофског факултета у Новом Саду.

Члан је многих научних друштава, одбора и жирија за мађарску књижевност и члан управног одбора ДКВ.

Била је стипендиста Мађарске академије наука и многих научних институција и универзитета у иностранству.

Добитник је књижевна награда "Híd" (за 2005 годину) – Нови Сад, 2006.

Корнелија Фараго се бави истраживањима у областима: теорија књижевности, поетика простора; теорија жанрова, културална наратологија, књижевна антропологија, облици и формације, савремена мађ. књижевност, компаративна истраживања савремене мађ. и српске књижевне културе, култура превода, рецепција превода. Аутор је десетина студија и монографија.

*

Fragó, Kornélia was born in 1956 in Temerin. She finished studies of Hungarian language and literature at Faculty of Philosophy in Novi Sad where she got her BA and PhD in 2000. He was the member of the editorial board of the magazine *Új Symposion*, expert assistant and editor in Yugoslav lexicography institute (Zagreb), member of editorial board of Encyclopedia of Yugoslavia (Novi Sad), a teaching lecturer at Department for

Hungarian language and literature at Faculty of Philosophy in Novi Sad, editor in the magazine for social, scientific and cultural issues *Létünk*, lecturer at Specialist academic studies in Novi Sad.

Now, she is a professor of contemporary Hungarian literature and literary culture at Faculty of Philology in Belgrade, associate professor (Theory of literature), associate professor on Department for Hungarian language and literature at university in Novi Sad and associate of section for media studies, teaching group for journalism at the same university. Korneliya Farago is the editor in chief of the literary magazine, *Híd* and a member of editorial board of Faculty of Philosophy Annual in Novi Sad.

She is the member of various associations, boards and jury for Hungarian literature and Board of directors of Association of Writers of Vojvodina. She was a scholar of Hungarian Academy of Sciences and many academic institutions and universities abroad.

She won the literary award "Híd" (for 2005) – Novi Sad, 2006.

Korneliya Farago researches in the following fields: theory of literature, poetics of space; theory of genres, cultural storytelling, literary anthropology, forms and formations, contemporary Hungarian literature, comparative study of Hungarian and Serbian literary culture, culture of translation work, reception of translations. She is the author of dozens studies and monographies.

* * *

Гвозден, Владимир, рођен 1972. године у Новом Саду. Дипломирао, магистрирао и докторирао на Филозофском факултету у Новом Саду, где предаје на Одсеку за компаративну књижевност. Био је гостујући професор на Универзитету у Регензбургу, предавања по позиву је држао на универзитетима у Бамбергу, Гисену, Прагу и Сегедину, гостујући истраживач је био на универзитетима у Торонту, Инзбруку и Брну, а радови су му превођени на мађарски, македонски, бугарски, шпански,

пољски и немачки језик. Аутор је књига *Јован Дучић путописац* (2003), *Чинови присвајања: од теорије ка прагматици текста* (2005), *Српска путописна култура 1914-1940* (2011), *Књижевност, култура, утопија* (2011), *Nine Serbian Poets/Девет српских песника* (антологија, 2012); уредио је *Прегледни речник компаративне књижевности и културе* (2011; заједно са Бојаном Стојановић-Пантовић и Миодрагом Радовићем), приредио више темата у часописима; преводи са енглеског језика. Члан је УО ДКВ и УО Асоцијације за канадске студије Србије, редакције часописа *Златна греда* и *Зборника за језике и књижевност Филозофског факултета у Новом Саду*. Добитник је Награде Друштва књижевника Војводине за превод године (2005), Награде ДКВ за књигу године (2012) и Награде Лаза Костић (2012).

*

Gvozden, Vladimir, was born 1972 in Novi Sad, Serbia. He finished Serbian Literature at University of Novi Sad (B. A. 1996, M. A. 2003, Ph. D. in 2010) and works at the same University as a professor of Comparative Literature. He has published two books and numerous articles about modern and contemporary Serbian literature, as well as twenty entries about Serbian writers in *Kindlers Literaturlexicon* (2009 edition).

He has written many articles and essay reviews about most

prominent modern and contemporary writers like Miloš Crnjanski, Aleksandar Tišma, Danilo Kiš, Borislav Pekić, David Albahari, Jovan Zivlak, Dragan Jovanović Danilov, Vladimir Tasić, Slobodan Vladošić... He has published many articles in English and some of them were translated in Hungarian, Polish, Macedonian and Spanish.

He was visiting scholar at Universities of Poznan, Toronto, Innsbruck and Brno, and guest lecturer in 2006/2007 at University of Regensburg under the programme Eurolecture of Alfred Toepfer Foundation from Hamburg.

He held workshops and seminars in Serbian Literature at Universities of London, Bamberg, Giessen, Prague, Budapest and Szeged, and attended many conferences home and abroad. He was member of research project at London University entitled "East Looks West".

He has translated six books from English, and he is member of the Board of Writers' Association of Vojvodina and co-editor of literary review Zlatna greda and chairman of Association for Canadian studies in Serbia. From 2009 he has been member of the jury of prestigious Serbian literary award "Golden Sunflower".

He is the author of the books: Jovan Dučić, a travel writer (2003) and Acts of appropriation: from theory to pragmatics of text (2005). He edited almanac Visual culture (2003) and translated several books from English language. His texts have been translated into

Hungarian, Polish, Macedonian and Spanish language.

He won the award for the best translation by Association of writers of Vojvodina (2005), award for young researchers (2005), and the Award Laza Kostic for the book of the year.

* * *

Лошонци, Алпар је рођен 1958. у Темерину. Члан је САНУ, професор је на Универзитету у Новом Саду, предаје на Катедри за друштвене науке Факултета техничких наука, као и на Филозофском факултету у Сегедину (Мађарска) од 1991. Предавао је и на Филозофском факултету у Новом Саду. Пише теоријске чланке, филозофску критику и есеје о књижевности. Објављивао је у многим часописима у Србији и у иностранству. Био је члан уредништва Уј Symposium, Поља, Létünk, и других часописа, и главни уредник часописа Хабитус. Сада је један од уредника Златне греде, али и других часописа. Текстови су му превођени на француски, немачки и енглески језик. Између осталих аутор је следећих књига: *Облици недостатка* (Форум, Нови Сад, 1988), *Херменеутика сећања* (Форум, Нови Сад, 1998), *Модерна на Колону* (Стубови културе, Београд, 1998), *Европске димензије* (Форум, Нови Сад, 2002), *Suffientia ecologica* (Stylos, Нови Сад, 2005), *Неолиберализам: судбина или избор* (коаутор), *Есеји о држави благостања* (коаутор), *Суверенитет, моћ и криза* (Светови, Нови Сад, 2006), *Моћ као друштвени догађај* (Адреса, Нови Сад, 2009), *Отпор и моћ* (Нови Сад, 2012). Награђен је наградом ДКВ Иштван Конц.

*

Losonczi, Alpar was born in 1958 in Temerin. Member of SANU, he is professor at the University of Novi Sad, where he teaches at the Department of Social Sciences of the Faculty of Technical Sciences; he has also taught in the Arts Faculty in Szeged (Hungary) since 1991. For a long time, he also

taught in the Arts Faculty at Novi Sad. He writes theoretical articles, philosophical criticism, and essays on literature.

He has been published in many magazines in Serbia and abroad. He was a member of the editorial board of Új Symposium, Polja, Létünk, and other magazines, and chief editor of the magazine Habitus. He is currently one of the editors of Zlatna Greda, and of other magazines.

The following is a selected list of his works: *Hiányvonatkozások: társadalomfilozófiai témák* (Forms of Shortcoming, Forum, Novi Sad 1988), *Az emlékezés hermeneutikája* (The Hermeneutics of Memory, Forum, Novi Sad, 1998), *Moderna na Kolonu* (Modernity on Colonus, Stubovi culture, Beograd, 1998), *Európa-dimenziók* (European Dimensions, Forum, Novi Sad, 2002), *Suffientia ecologica* (Stylos, Novi Sad, 2005), *Suverenitet, moć i kriza* (Sovereignty, Power and Crisis, Svetovi, Novi Sad, 2006).

He has received the Writers Association of Vojvodina's Istvan Konc (Koncz István) award.

He lives in Temerin.

* * *

Проле, Драган, рођен у Новом Саду 1972, где је завршио основно и средње школовање. На Одсеку за филозофију Филозофског факултета у Новом Саду дипломирао 1997, магистрирао 2001. и докторирао 2006. године. Од 1998. године запослен је најпре у звању асистента-приправника и

асистента, а данас у вању редовног професора на предметима Онтологија, Филозофска антропологија и Филозофија историје. Студијски боравци у иностранству: Хумболт Универзитет Берлин (јун 2002), Вајмар (август 2003. и август 2004), Институт за филозофију/Хусерлов архив Лувен (октобар-децембар 2005), Институт за филозофију Карл Франценс Универзитет Грац (новембар 2006), Институт за филозофију Карл Рупрехт, Универзитет Хајделберг (октобар 2008), Институт за науку о човеку Беч (април-јун 2010). Објавио је пет превода књига са немачког језика, међу којима су две књиге Бернхарда Валденфелса, Хусерлова *Прва филозофија* и *Први нацрт система филозофије природе* Ф. В. Ј. Шелинга. Објављује есеје и књиге из области онтологије, естетике, класичне немачке и савремене филозофије, посебно тзв. феноменологије страног. Објављене књиге Хусерлова *феноменолошка онтологија* (2002), *Ум и повест. Хајдегер и Хегел* (2007), *Страност бића. Прилози феноменолошкој онтологији* (2010), *Хуманост страног човека*, (2011) и *Унутрашње иностранство. Филозофска рефлексија романтизма* (2013). Награду Никола Милошевић добио је за *Хуманост страног човека* (2011), а награде Стеван Пешић и награду ДКВ за књигу године добио је за *Унутрашње иностранство* (2013).

*

Prole, Dragan was born in 1972 in Novi Sad. He had his master's and doctoral degrees from the Faculty of Philosophy in Novi Sad. He has been working at the Department of Philosophy since 1998. He teaches Ontology, Philosophical anthropology and Philosophy of history.

He has translated four books from German, including Bernhard Waldenfels and F.W.J. Schelling. He writes essays and books on ontology, aesthetics, classical German and contemporary philosophy, especially the so-

called phenomenology of strange.

He has published *Husserlova fenomenološka ontologija* (2002), *Um i povest. Hajdeger i Hegel* (2007), *Stranost bića. Prilozi fenomenološkoj ontologiji* (2010) and *Humanost stranog čoveka*, 2011.

Душка Радивојевић, студије шпанског језика и књижевности, преводилачки смер, завршила на Филолошком факултету у Београду. Радила као преводилац у Српском народном позоришту, професор шпанског језика на Факултету за спорт и туризам у Новом Саду и у више школа страних језика. Лета 2000. боравила у Бургосу (Шпанија) на усавршавању језика као стипендиста шпанске владе. Превела са шпанског више књига, филмова, серија, документарних емисија и позоришних представа за ТВ Нови Сад, сарађивала у књижевним и позоришним часописима *Летопис Матице српске*, *Сцена*, *Позориште*. Најважнији преводи: Хосе Ортега и Гасет: *Медитације о Дон Кихоту*; Хуан Рулфо: *Педро Парамо*; Карлос Руис Сафон: *Заточеник небеса*, *Лавиринт духова*; Хавијер Маријас: *Заљубљивања*.

*

Duška Radivojević, graduated from the Faculty of Philology in Belgrade where she studied Spanish language and literature.

She worked as a translator in the Serbian National Theatre, a professor of Spanish at the Faculty of Sport and Tourism in Novi Sad and several language schools. In 2000, she received a scholarship from the Spanish Government and spent time in Burgos where she perfected her language skills. She has translated a number of books and titles for movies, TV shows, documentaries and plays for Television Novi Sad, and she was a contributor for literary magazines such as *Letopis Maticе srpske*, *Scena* and *Pozorište*. Her most important literary translations include: *Meditations on Quixote* by José Ortega y Gasset; *Pedro Páramo* by Juan Rulfo; *The Prisoner of Heaven* and *The Labyrinth of Spirits* by Carlos Ruiz Zafón.

Смиљанић, Дамир (1972), студирао филозофију, театрологију и социологију у Ерлангену (Немачка), где је после магистарских студија (тема магистарског рада: херменеутичка логика) уписао докторске студије. Одбранио дисертацију *Philosophische Positionalität im Lichte des Perspektivismus* [Филозофска позиционалност у светлу перспективизма] 2005, а објавио је 2006. Од 2007. ради као редовни професор на Катедри за филозофију у Новом Саду.

Добитник је прве награде на конкурс града Офенбаха о филозофији Филипа Мајнлендера (есеј: "Mainländers Anleitung zum glücklichen Nichtsein" ["Мајнлендерово упутство за срећно небивствовање"]).

Превео са немачког на српски: Вилхелм Шмид, *Леп живот? Увод у животну уметност* (Светови, Нови Сад 2001), Бернхард Х. Ф. Таурек, *Филозофрати: Учити умирати? Оглед о иконолошкој модернизацији наше комуникације о смрти и умирању* (Адреса, Нови Сад 2009). Објавио је 2011. књигу *Синестетика* а 2015. *Ирматације*.

*

Smiljanić, Damir (1972), studied

philosophy, teatrology and sociology at the University of Erlangen (Germany). He wrote his master's thesis on hermeneutic logic and in 2005 he had his doctoral degree. The title of his doctoral thesis was *Philosophische Positionalität im Lichte des Perspektivismus*, and it was published in 2006. He has been an assistant professor at the Department of Philosophy in Novi Sad since 2007.

His essay "Mainländers Anleitung zum glücklichen Nichtsein" won the first prize at the City of Offenbach contest on Philipp Mainlander's philosophy.

He translated Wilhelm Schmidt and Bernhard H. F. Taurek into Serbian. He published in 2011. a book about theory of knowledge *Synaesthesia and Irritations*, 2105.

Марија Шимоковић је рођена је 21. априла 1947. године у Суботици. Основну и средњу школу завршила је у Суботици, а филозофију, смер естетика-етика на Филозофско-историјском факултету у Београду. Збирке песама: Сам човек (1972), Освит, Суботица; Ишчекујући Јону (1976), Освит, Суботица; Не бој се, ту сам (1980), Минерва, Суботица; Мајстор жудње (1983), Минерва, Суботица; Небески бицикл (1987), Нолит, Београд; Слагање времена (1992), Просвета, Београд; Пољубац Густава Климта, изабране и нове песме (1993), Просвета, Београд; Mariatheresiopolis, превод на мађарски са И. Б. Фокијем, (1996),

Суботица; Међуречје, (1999), Стубови културе, Београд, Киновар (2007), Народна књига, Београд; Кутија од песка, изабране и нове песме, Ваца Павковић, 2012; *Дневник раздаљине, збирка песама*, Медијска књижара Круг, Београд 2014.

Објављени романи: Сценграфија за ветар, 2002, 2003, Велосипед господина Вермеша, 2010. Награде и признања: Југословенски фестивал поезије младих у Врбасу, I награда 1974; Награда за Књигу године Друштва књижевника Војводине, 1987, за Небески бицикл; Награда "Др Ференц Бодрогвари" за стваралаштво, 1988. за Небески бицикл; Награда "Др Ференц Бодрогвари" за Слагање времена, 1992; Награда Бранко Миљковић за Киновар, 2008; Награда "Про урбе", 2009, Суботица; Награда за Велосипед господина Вермеша, 2011, Градска библиотека у Суботици.

Змајева награда Матице српске за 2012. годину за збирку песама Чуvari привида; Награда Стеван Пешић за *Дневник раздаљине, збирка песама*, Медијска књижара КРУГ, Београд 2014.

*

Marija Simokovic (1947, Subotica). A writer and translator. She finished her elementary and secondary education in Subotica, and her studies of philosophy, department for aesthetics-ethics at

the Faculty of Philosophy in Belgrade.

Published collections of poems: *Sam covek*, 1972, *Iscekujuci Jonu*, 1976, *Ne boj se, tu sam*, 1980, *Majstor zudnje*, 1983, *Nebeski bicikl*, 1987, *Slaganje vremena*, 1992, *Poljubac Gustava Klimta*, selected and new poems, Bogdan A. Popovic, 1993, *Mariatheresiopolis*, translated into Hungarian with I. B. Foki, 1996, *Medurecje*, 1999, *Kutija od peska*, selected and new poems, Vasa Pavkovic, 2012.

Published novels: *Scenografija za vetar*, 2002, 2003, *Velosiped gospodina Vermesa*, 2010. Published poems: *Kinovar*, 2007, 2008.

Awards and recognitions: Festival of Yugoslav Poetry of Youth in Vrbas, II prize 1974; Award of the Association of Writers of Vojvodina for the book of the year 1987 for *Nebeski bicikl*; "Dr Ferenc Bodrogvari" award for crative work in 1988 for *Nebeski bicikl*; "Dr Ferenc Bodrogvari" award for *Slaganje vremena* in 1992; Branko Miljkovic award for *Kinovar*, 2008; award "Pro urbe" in 2009, Award for *Velosiped gospodina Vermesa*, 2011, City Library in Subotica.

Бојан Јовановић, рођен је 1950. године и Нишу. Завршио је гимназију у Нишу, а потом и студије етнологије на Филозофском факултету у Београду. Докторирао је у Београду. Осим антрополоије, бави се алтернативним филмом и пише поезију. Важан аспект његовог књижевног рада чине

тематски есеји и текстови о
домаћим и иностраним писцима.

Радио је као научни саветник
Балканолошког института САНУ.
Објавио је низ књига из домена
антропологије: *Српска књига
мртвих* (1992, 2002), *Магија
српских обреда* (1993, 1995, 2001,
2005), *Тајна лапота* (1999), *Дух
паганског наслеђа* (2000, 2006),
Клопка за душу (2002, 2007),
Карактер као судбина (2002,
2004), *Говор пећинских сенки*
(2004), *Блискост далеког* (2005),
Судбина и магија (2007),
Блискост далеког, Анахронике III,
(2005), *Судбина и магија* (2007),
Пркос и инат (2008), *Речник
јавашлука* (2009), *Љу бав и опра
шта ње* (2011), *Чита ње пр рочан
ства* (са М. Демифем) (2011),
Израње с ништа ви лом (2011),
Околни пут (2013).

Приредио низ ауторских
зборника тематски посвећених
поетици сажетости,
алтернативним знањима,
британској антропологији,
негативној утопији, теорији
ритуала, месијанству, српској
Византији, карактерологији Срба,
мистици, Џојсовој поетици,
Фројдовом антрополошком
песимизму, делу Веселина
Чажановића. Аутор је преко
десет песничких књига и
четрдесет алтернативних
филмова.

*

Bojan Jovanović, was born in
1950 in Niš. He finished grammar
school in Niš, and then studies of
ethnology at Faculty of Philosophy
in Belgrade. He got his PhD in
Belgrade. Besides anthropology, he
is into alternative film and writes
poetry. A very important aspect of
his literary work includes thematic
essays and texts on domestic and
foreign writers. He employed as
scientific counselor at Balkanologic
Institute SANU. He has published
series of books from the field of
anthropology: *Srpska knjiga
mrtvih* (1999), *Duh paganskog nasleđa* (2000,
2006), *Klopka za dušu* (2002, 2007),
Karakter kao sudbina (2002, 2004),
Govor pećinskih senki (2004),
Bliskost dalekog (2005), *Sudbina i
magija* (2007), *Bliskost dalekog,
Anahronike III*, (2005), *Sudbina i*

magija (2007), *Prkos i inat* (2008),
Rečnik javašluka (2009).

He has edited numerous
almanachs dedicated to poetics of
brevity, alternative skills, British
anthropology, negative utopia,
theory of rituals, messianism,
Serbian Byzantium, characterology
of Serbs, mysticism, Joyce's poetics,
Freud's anthropological pessimism,
work of Veselin Čajkanović. He is
the author of over ten books of
poetry and 40 alternative films.

* * *

Кецман, Давид Дако, рођен
1947. у Рајновцима, код Бихаћа.
Школовао се у Вајској, Кикинди,
Врбасу, Новом Саду и Зрењанину.
По завршетку студија савременог
српскохрватског језика и
југословенске књижевности
(1969) радио је као наставник у
школи (1971–1974), а од 1974. је
професионални новинар најпре
у сомборском Информативном
центру, а данас у Радио-Сомбору.
Био је главни и одговорни
уредник омладинског листа
"Покрет" (1974–78), уредник у
сомборском часопису "Домети",
а од оснивања 1992. године члан
је уредништва часописа "Луча" у
Суботици.

Почиње да објављује 1966.
године, сарађује са листовима
"Index" (Нови Сад), "Младост" и
"Омладинске новине" (Београд),
часописа "Улазница" (Зрењанин),
"Поља" и "Стражилово" (Нови Сад).

Прва књига поезије "Реч на
леду" објављена 1976. у Сомбору.
Следе збирке песама
"Претпоноћни воз", "Ноћни
риболов", "Зидари светилишта",
"Распад мозаика", "Трептај"
"Небески гласник" (хаику), најпре
на српском, потом у преводу
Матије Молцера на мађарском
језику, те књиге поетске прозе
"Калем", "Столетна вода" и "Сам
као суза" (изабране и нове
песме), збирка есеја и поетске
прозе "Тамнина", "Хор сенки".
Аутор је књига приповедака
"Леђ" и романа-мозаика о
детењству и одрастању "Кад
дуња замирише".

Пише за децу и младе ("Сањам,
сањам чаролије", песме и приче),
"Хоћко и Нећко", "Даљинама преко
света" и "Неко само тебе тражи"
(песме).

Заступљен је у више
антологија, добитник награда на
књижевним конкурсима за
поезију и прозу "Политика"
(Београд), "Глас српски" (Бања
Лука), "Ослобођење" (Српско
Сарајево), "Просветни преглед"
(Београд), Награда "Искра
културе" КПЗ Војводине и
Повеља Задужбине "Јаков
Игњатовић" у Будимпешти 2009.

*

David Kecman Dako, born in
1947 in Rajnovci, near Bihać. He
educated in Vajska, Kikinda, Vrbas,
Novi Sad and Zrenjanin. After
completing studies of
contemporary Serbo-Croatian
language and Yugoslav literature
(1969) he worked as a school
teacher (1971–1974), and since
1974 he has been working as a
journalist, first at Information
centre in Sombor, and now at
Radio Sombor. He was chief editor
of youth magazine "Pokret" (1974–
78), editor of Sombor magazine
"Dometi", and he has been a
member of editorial board of the
magazine "Luča" since its
foundation in 1992 in Subotica.

He started publishing in 1966,
cooperating with the papers
"Index" (Novi Sad), "Mladost" and
"Omladinske novine" (Belgrade),
magazines "Ulaznica" (Zrenjanin),
"Polja" and "Stražilovo" (Novi Sad).

His first book of poetry "Reč na
ledu" was published in 1976 in
Sombor. It was followed by
collection of poems "Pretponoćni
voz", "Noćni ribolov", "Zidari
svetilišta", "Raspad mozaika",
"Treptaј" "Nebeski glasnik" (haiku),

first in Serbian and then in Hungarian, translated by Matija Molcer, books of poetic prose "Kalem", "Stoletna voda" and "Sam kao suza" (selected and new poems), collection of essays and poetic prose "Tamnina", "Hor senki". He is the author of collection of short stories "Led" and mosaic-novel about the childhood and growing up "Kad dunja zamiriše".

He writes for children and young people ("Sanjam, sanjam čarolije", poems and short stories), "Hoćko and Nećko", "Daljinama preko sveta" and "Neko samo tebe traži" (poems).

He is included in several anthologies, awarded at literary contests for poetry and prose "Politika" (Belgrade), "Glas srpski" (Banja Luka), "Oslobođenje" (Srpsko Sarajevo), "Prosvetni pregled" (Belgrade), Prize "Iskra kulture" CEC Vojvodina and Povelja zadužbine "Jakov Ignjatović" in Budapest 2009.

Славомир Саша Нишавић, рођен 26.10.1959. у Бијелом Пољу.

Поезију објављује у водећим књижевним листовима и часописима. Добитник је награде *Печат вароши сремскокарловачке*. Песме су му превођене и заступљене у више антологија и зборника.

Објављене песничке књиге: *Придржавање душе*, Будућност, Нови Сад 2003. год., *Кошуљца*, Бранково коло, Сремски Карловци, 2004. год., *Гребени*, Орфеус, Нови Сад 2007. год., *Заборављени дечак*, Прометеј и

Тиски цвет, Нови Сад 2018. год. *Живи у Новом Саду*.

*

Slavomir Saša Nišavić, born 26.10.1959. in Bijelo Polje. Publishes poetry in leading literary journals and journals. Has awarded the Seal of the Town of Sremski Karlovci. His poems have been translated and presented in several anthologies and collections.

Poetry Books Published: *Sustaining the Soul*, Будућност, Novi Sad, 2003, *Small Shirt*, Brankovo kolo, Sremski Karlovci, 2004, *Reefs*, Орфеус, Novi Sad, 2007, *The Forgotten Boy*, Прометеј and *Tiski Cvet*, Novi Sad, 2018.

He lives in Novi Sad.

Латушински, Гжегож (1933), прозни писац, есејист, књижевни критичар, новинар, главни је уредник Издавачке куће "Агава" и председник Варшавског одељења Друштва писаца Пољске.

Дипломирао је чешки, српски и пољски језик и књижевност на Варшавском универзитету, завршио је постдипломске студије на Загребачком свеучилишту 1959–60. и на Београдском универзитету 1960–63. Био је лектор пољског језика на Београдском универзитету и дописник листа "Живот Варшаве" из Београда, па културни аташе Пољске амбасаде у Београду 1963–68. У бившој Југославији боравио је 10 година, након повратка у Пољску радио је у Министарству Културе, у филму, у новинарству и издавачкој делатности.

Објавио је између осталих: *Сунчани склоп* – роман (1979), *Фасцинација* – приповетке (1984), *Балканско проклетство* – књига о распаду Југославије (1997) и *У свету анатеме* – књига есеја (1997).

Превоео је преко 30 прозних и песничких књига са чешког, српског, хрватског, словачког, словеначког, македонског и руског: Милоша Црњанског *Сеобе* (1981), Борислава Пекића, *Ходочашће Арсенија Његована* (1985), Мирка Ковача *Врата од утробе* (1988), Направио је

изборе песма и препевао их на пољски Стевана Раичковића (2009) и Васка Попе (2011). Направио је и објавио антологију: *Сви тренуци су ту и ништа не престаје да буде*. *Антологија српске поезије XX века* у два тома (2008). На српски и хрватски превео је низ песама пољских песника, међу осталим Збигњева Бјењковског, Кшиштофа Карасака, Адриане Шимањске, Ришарда Криницког, Еве Липске, Мариана Гжешчака, Тадеуша Шљивјака, Јана Гуреца Рошинског, Еугењуша Касјановича, Јана Сохоња, Јануша Џевуцког.

Добио је награду Књижевног фонда Министарства Културе Пољске 1989. за превод *Врата од утробе* М. Ковача и исте године звање Заслужни радник културе, године 1994 добио је новинарску награду "Златно перо". Године 2009 Свесловенско књижевно друштво доделило му је високо интернационално признање "Ф. М. Достојевски", а 2010 Књижевни клуб "Бранко Ћопић" Повељу за Антологију српске поезије XX века.

*

Latushinsky, Grzegorz (1933), a prose writer, essayist, literary critic, journalist, editor in chief of publishing house "Agava" and chairman of Association of writers of Poland, Departmant in Warsaw. He graduated from the University in Warsaw in Czech, Serbian and Polish, and finished his postgraduate studies at University in Zagreb in 1959–60 and University in Belgrade in 1960–63.

He was a lector for Polish language in Belgrade university and correspondent for "Life of Warsaw" papare from Belgrade, then attache for culture of Polish embassy in Belgrade 1963-68. He lived in ex-Yugoslavia for 10 years, after returning to Poland he worked in the Ministry of Culture, in film industry, journalism and publishing. He published among others: *Sunčani sklop* – novel (1979), *Fascinacija* – short stories (1984), *Balkansko prokletstvo* – book on Yugoslavia breakup (1997) and *U svetu anateme* – book of essays (1997). He translated more than 30 books of prose and poetry from Czech, Serbian, Croatian, Slovak, Slovenian, Macedonian and Russian: *Seobe* by Miloš Crnjanski (1981), *Hodočašće Arsenija Njegovana* by Borislav Pekić (1985), *Vrata od utrobe* by Mirko Kovač (1988). He selected and translated into Polish poems by Stevan Raičković (2009) and Vasko Popa (2011). He created and published an anthology: *Svi trenuci su tu i ništa ne prestaje da bude. Anthology of Serbian poetry of XX century* in two volumes (2008). He translated a series of poems of Polish authors into Serbian and Croatian such as Zbignjev Bjenjkovski, Kšištof Karaseka, Adriana Šimanjska, Rišard Krinicki, Eva Lipska, Mariana Gžeščaka, Tadeuš Šljivjak, Jan Gurec Rošinski, Eugenjuš Kasjanovič, Jan Sohoni, Januš Dževucki. He won the award of Literary fond of Ministry of Culture of Poland in 1989 for the translation *Vrata od utrobe* by M. Kovača and the same year calling Deserving cultural worker. He won jornalistic award "Zlatno pero" in 1994. In 2009 All-Slavic literary society awarded him with high international recognition "F. M. Dostojevski", and in 2010 Book club "Branko Ćopić" Charter for Anthology of Serbian poetry of XX century. The same year he was awarded by Endowment of V. Gojković for accomplished results in the field of cultural creation.

Милена Зиројевић, рођена у Чачку 1981. године. У Београду завршила Филолошку гимназију и студије на Филолошком

факултету са звањем професора за Шпански језик и хиспанске књижевности. Бави се превођењем како стручних, тако и књижевних текстова са шпанског и енглеског језика. Сарађивала са издавачком кућом Pi-press. Радила као професор шпанског језика. Тренутно запослена у компанији NCR.

*

Милена Зиројевић, born in Čačak in 1981. She finished the Philology high school and graduated from the Faculty of Philology in Belgrade with the title of Professor of Spanish Language and Hispanic Literature. She has been translating both professional and literary texts from Spanish and English. She cooperated with the Pi-press publishing house. She worked as a professor of Spanish language. Currently employed in NCR company.

Милена Алексић, наставник руског језика и књижевности у Гимназији "Лаза Костић" у Новом Саду, лектор-сарадник на Паневропском универзитету "Апеирон" у Бањој Луци и преводаца.

Аутор књиге "Радост даривања" (аутобиографска проза, 2015.) и збирке стихова "Вишњи бездан" (2017).

Коаутор уџбеника за студенте у области превођења генетски блиских језика.

Од 2002. објавила више превода са руског и на руски језик (романи, приче, збирке

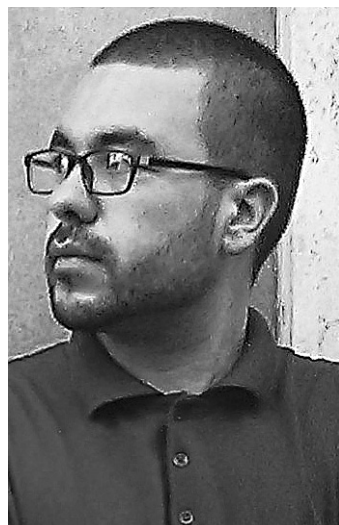
приповедака за децу, стихови). Живи у Новом Саду.

*

Milena Aleksić, a teacher of Russian language and literature in secondary school "Laza Kostić" in Novi Sad, reader-associate at Pan European university "Apeiron" in Banja Luka and translator. The author of the book "Radost darivanja" (autobiographic prose, 2015.) and collection of verses "Višnji bezdan" (2017).

Co-author of the textbooks for students in the field of translating genetically close languages. Since 2002 she has published several translations from and into Russian (novels, short stories, collection of short stories for children, poems). She lives in Novi Sad.

Драган Бабић (1987), основне и мастер студије завршио на Филозофском факултету у Новом

Саду, на Одсеку за англистику. Пише кратку прозу, есеје и књижевну критику. Објавио је књигу прозе Твитер приче (2014). Живи у Новом Саду.

*

Dragan Babić (1987), graduated from the Department of English Studies at the Faculty of Philosophy in Novi Sad. He writes short stories, essays and literary critics. He published a book of Twitter prose *Tviter priče* (2014). He lives in Novi Sad.

Стеван Брадић је рођен у Новом Саду, 1982. године. Основне студије завршио је на Одсеку за компаративну књижевност Филозофског факултета у Новом Саду. Диплому мастера стекао је на истом одсеку, а потом и на Одсеку за енглески језик и књижевност Универзитета у Стокхолму, а докторирао је у Новом Саду 2016. године.

Пише поезију, есеје, приказе и критику, преводи са енглеског језика. Објавио је збирку песама *У котларници* (Нови Сад: Адреса, 2013), студију *Симулација и гастрономија* (Београд: Службени гласник, 2012), а као један од четири аутора и књигу песма *Из сенке стиха* (Београд: Граматик, 2012).

Запослен је на Одсеку за компаративну књижевност Филозофског факултета у Новом Саду. Члан је уређивачког одбора часописа за књижевност,

уметност и културу *Златна греда*. Живи у Новом Саду.

*

Stevan Bradić was born in 1982, in Novi Sad, Serbia. He graduated at the Department for Comparative literature of the Faculty of Philosophy in Novi Sad. He got his master's degree at the same Department as well as from the Department of English of Stockholm University. He got his PhD at the Faculty of Philosophy in Novi Sad.

He writes poetry, essays, criticism and translates from English. He has published three books: *U kotlarnici* (poetry, 2013), *Simulacija i gastronomija* (monograph, 2012), and, with three other authors, *Iz senke stiha* (poetry, 2012).

He works at the Department for Comparative Literature of the Faculty of Philosophy in Novi Sad.

He is a member of the editorial board of the magazine for literature, art, culture and thought *Zlatna greda*.

He lives in Novi Sad.

Јован Зивлак (1947, Наково), песник, есејист и критичар. У Новом Саду је дипломирао на Филозофском факултету на одсеку за Српски језик и књижевност. Био је главни уредник часописа *Поља*. Водио је издавачку кућу *Светови*. Сада води издавачку кућу *Адреса*. Уредник је и покретач часописа *Златна греда* од 2001. године, а од 2006. и оснивач је и директор Међународног новосадског књижевног фестивала. Био је председник Друштва књижевника Војводине од 2002. до 2010. године.

Заступљен је у многим антологијама српске и светске поезије у земљи и иностранству. Књиге песама: *Бродар* (1969), *Вечерња школа* (1974), *Честар* (1977), *Троножац* (1979), *Чекрк* (1983), *Напев* (1989), *Зимски извештај* (избор, 1989), *Чегртуша* (1991), *Обретење* (избор, 1993, 1994, 1995), *Острво*, 2001, *Песме* (1979–2005), 2006, *О гајдама* (2010), *Они су ушли у дом наш* (2012), *Под облацима* (2014).

Књиге есеја: *Једење књиге* (1996), *Аурине сенке* (1999), *Сећање и сенке* (2007), *Сабласти поезије* (2016).

Песничке књиге у преводу: *Trepied* (француски, 1981), *Penge* (мађарски, 1984), *Триножник* (македонски, 1985), *Зол гостин* (македонски, 1991), *Il cuore del mascalazone* (италијански, 1994), *Злу хост* (словачки, 1997), *Penitenta* (румунски, 1998), *Poemes choisis* (француски, 1999), *Зол гостин и други песни* (македонски, 2007), *Зъл гост и други стихове* (бугарски, 2008), *Gedichte, Mitlesbuch 79* (немачки, 2009), *Despre gaide* (румунски, 2009), *Szczeliny czasu* (пољски, 2011), *Слизане* (бугарски, 2012), *Winterbericht* (немачки, 2013), *Зимски извештај* (македонски, 2014), *Le roi des oies* (француски, 2014), *Informe invernal* (шпански, 2014).

Приредио књиге: Јована Дучића, Данила Киша, Душана Васиљева, Милорада Павића: *Лазе Костића*, *Драгана Јовановића* *Данилова*, 2002...

Књижевне награде: Млада Струга 1974; Павле Марковић Адамов (поезија), 1992; Круна Деспота Стефана Лазаревића (поезија), 1993; Станислав Винавер (*Једење књиге*, есеј), 1995; Душан Васиљев (поезија), 1997; Награда Златна значка КПЗ Србије (књижевност и издаваштво), 1998; Награда Друштва књижевника Војводине за књигу године (*Аурине сенке*, есеј), 1999; Награда Стеван Пешић (целокупно дело), 2001; Октобарска награда града Новог Сада (књижевност), 2001; Милица

Стојадиновић Српкиња (поезија), 2003; Велика Базјашка повеља (поезија), Тамишвар, 2006; награда Димитрије Митриновић (поезија), 2010; награда Кочићево перо, 2014; награда Арка 2014; награда Frontiera roesis, Румунија, 2015; награда Васко Попа, 2015, Књижевно жезло, Скопље, 2016; Награда Никита Станеску, Плоешти, 2017.

*

Zivlak, Jovan was born 1947 in Nakovo, Vojvodina, Serbia. He finished secondary school in Kikinda, and graduated from the University of Novi Sad with the degree in Serbian language and literature.

He was editor-in-chief of magazine for modern literature and theory "Polja" (Fields, 1976–1984) which was highly influential in ex-Yugoslavia, as it introduced and spread post-modern ideas and literature. He is currently editor-in-chief of the influential magazine for literature, art and culture "Zlatna greda" (Golden beam).

He was the head of Svetovi publishing, and during this period Svetovi (Worlds) published books of numerous important contemporary thinkers (from Foucault, Derrida to Baudrillard). He is now the manager of Adresa publishing. He is also the head of the International Literature Festival in Novi Sad, which he found in 2006. In addition, Zivlak edited works of well known Serbian authors... and wrote studies about them.

Jovan Zivlak has published eleven poetry and three essay volumes in the Serbian language so far (Tronožac, Čekrk, Naprev, Zimski izveštaj Ostrvo, Pesme 1979–2005, O Gajdama, 2010, Pod oblacima, 2014).

His poems are in important anthologies of Serbian poetry at home and abroad, and his books have been translated into numerous languages (German, French, Italian, Polish, Hungarian, Bulgarian, Slovak, Macedonian, Romanian...): *Trepied*, Paris, 1981; *Poèmes choisis*, Laussane, 1999; *Gedichte*, Mitlesebuch, Berlin, 2009; *Despre Gaide*, Temisoara, 2010; *Slizane*, Sofia, 2012; *Szczeliny czasy*, Warszawa, 2012; *Winterbericht*,

Leipzig, 2013; *Le roi des oies*, Paris, 2014; *Informe invernal*, Ciudad de México, 2014); *Йован Зивлак*, ЗИМНИЙ ОТЧЕТ, Санкт – Петербург, 2017.

He have received many awards.

Jovan Zivlak lives and works in Novi Sad.

Јан Красни је рођен у Београду 1984. године. Завршио је студије немачког језика и књижевности на универзитетима у Београду и Ростоку и студије медија на Универзитету у Констанцу. До сада је превео заједно са Златком Краснијем и самостално многе ауторе од Михаел Шпајера, Кито Лоренца, Марсел Бајер до Петера Хандкеа итд. Поред тога, превео је необјављену књигу Георга фон Хубента *35 година под социјализмом*.

Заједно са Златком Краснијем припремио је српско издање аустријског књижевног часописа *Подјујум* (2009).

Од октобра 2009. године Красни је предавач на Филолошком факултету у Београду, а докторирао на истом факултету у Београду 2015. године.

*

Jan Krasni was born in Belgrade in 1984. After completing education at the "Stanković" school he studied German Language and Literature at the Universities of Belgrade and Rostock and Media Studies at the University of Konstanz. So far he

has translated, jointly with Zlatko Krasni and independently many authors from Michael Speir, Kito Lorenz, Marcel Bayer to Peter Handke, etc. In addition he has translated the so far unpublished book by Georg von Hübneret *35 Years a sub-tenant of socialism*.

Together with Zlatko Krasni he prepared the Serbian edition of the Austrian literary magazine *Podium* and translated contributions (September 2009).

Since October 2009. Krasni has been a lecturer in the Languages Faculty in Belgrade, and he got his PhD 2015. at the same Faculty in Belgrade.

Виктор Радун Теон рођен је 1965. године у Скопљу, Македонија.

Запослен је као професор економије и менаџмента на Универзитету Метрополитан у Београду. Живи у Новом Саду.

Учествовао у пројектима и бројним домаћим и међународним конференцијама и написао већи број научних радова из области менаџмента, маркетинга, глобалне економије.

Пише есеје из области књижевности, филозофије, геополитике и др. Превео са енглеског језика 25 књига из области књижевности, економије, менаџмента и филозофије. Учествовао на многим домаћим и међународним песничким манифестацијама.

Објавио следеће књиге: *Јаје једнорога* (збирка поезије), 2008; *Конкуренија на нишану* (монографија из области маркетинга), 2008; *Светло у човеку* (мистично-филозофска књига), 2010; *Вавилонски водопади* (збирка поезије), 2012; *Чудо Феникса* (збирка поезије), 2013; *Крв и ружа* (збирка поезије), 2016. Члан је Друштва књижевника Војводине.

*

Viktor Radun Teon born in 1965 in Skopje, Macedonia. He works as a professor of economics and management at Metropolitan University in Belgrade. He took

part in projects and numerous domestic and international conferences and wrote many scientific and technical works from the field of management, marketing, global economy. He has published essays on literature, philosophy, geopolitics etc. He translated from English language 25 books in the field of literature, economy, management and philosophy. He participated in many poetic manifestations here and abroad.

He published the following books: *Jaje jednoroga* (book of poetry), 2008; *Konkurencija na nišanu* (monography from the field of marketing), 2008; *Svetlo u čoveku* (mystical and philosophical book), 2010; *Vavilonski vodopadi* (book of poetry), 2012; *Čudo Feniksa* (book of poetry), 2013; *Krv i ruža* (book of poetry), 2016. He is the member of Association of Writers of Vojvodina.

Живановић, Бранислав, рођен је 1984. године у Новом Саду. Завршио је основне и мастер студије на Одсеку за компаративну књижевност Филозофског факултета у Новом Саду. Пише поезију, есеј и књижевну критику. Активан као реп артист. Заступа идеју да се поезија говори у реп маниру – *репоезија*: вербална перкусија са или без инструменталне пратње, што промовише кроз своја музичка издања и поетске и музичке наступе.

Учествовао је на слем такмичењима у оквиру Међународног новосадског

као редовни професор Глуме и Глуме у медијима ангажован на Академији Уметности у Новом Саду, где је тренутно запослен. До сада одиграо око стотинак улога у позориштима (СНП, Позориште младих, слободним трупама...), снимии десетак филмова, исто толико ТВ серија и драма, око стотинак радио драма за децу и одрасле. За глумачки рад награђиван (Два пута на сусрету војвођанских позоришта, Плакета "Масука", "Искру културе" и др.). Тренутно је председник Савеза Драмских Уметника Војводине.

*

Predrag Momčilović-Moca, born in Belgrade in 1959. He graduated from the Academy of Dramatic Arts in 1985 in the class of Branko Pleša. Since 1985 he has been a regular member of the drama of the Serbian National Theater. Since 1996, he was hired at the Academy of Arts in Novi Sad, first as an assistant – associate, and today as a full professor of acting and acting in the media, where he is currently employed. So far he has played about a hundred roles in theaters (SNP, Youth Theater, free troupes...), made about ten films, the same number of TV series and dramas, about a hundred radio dramas for children and adults. Awarded for acting work (twice at the meeting of theaters of Vojvodina, the Masuka Plaque, the Spark of Culture, etc.). He is currently the president of the Union of Dramatic Artists of Vojvodina.

књижевног фестивала на коме је данас главни уредник. Објавио је књигу песама *Погледало* (2010), за коју је добио Бранкову награду, *Црно светло* (2012) и *Сидро*, 2017. године.

Један је од уредника портала за књижевност, филозофију и друштвену теорију, *Ризом*. Члан је Друштва књижевника Војводине.

Живи у Новом Саду.

*

Živanović, Branislav was born 1984 in Novi Sad. He graduated from the Department of Comparative Literature, Faculty of Philosophy in Novi Sad. He writes poetry, essays and literary criticism. He is an active rap artist. He promotes the idea of delivering poetry in a rap manner – *rapoetry*: verbal percussion with or without music, and he promotes this on his music albums and poetry readings.

He has participated in slam poetry competitions which are a part of International Novi Sad Literature Festival. He is today chief editor of this slam competition.

He published collections of poetry *Pogledalo* (2010), for which he won Branko's Award, and *Crno svetlo* (2012).

Предраг Момчиловић-Моца, рођен у Београду 1959. год. Академију Драмских Уметности завршио 1985. год. у класи Бранка Плеше. Од 1985 стални члан драме Српског народног позоришта. Од 1996. год. прво као асистент-сарадник а данас

ПРОГРАМ

**ЧЕТРНАЕСТИ МЕЂУНАРОДНИ НОВОСАДСКИ
КЊИЖЕВНИ ФЕСТИВАЛ**

26–29. август 2019, Нови Сад
Друштво књижевника Војводине

Понедељак, 26. август

12,00

Брод ТЕАТАР, Београдски кеј
Конференција за медије Јован Зивлак;
Владимир Гвозден (Србија), Жан-Лик
Депак (Француска), **Арен Ворнер** (Енглеска),
Дејан Алексић (Србија)

18,00

Клуб Абсолют, Змај Јовина улица – интервјуи
Едуардо Мога (Шпанија), **Арен Ворнер**
(Енглеска)

19,30

БАЛКОН АБСОЛУТ, ЗМАЈ ЈОВИНА улица
Едуардо Мога (Шпанија), **Арен Ворнер**
(Енглеска), Тобијас Бургхардт (Немачка),
Жан-Лик Депак (Француска), Валентина
Валентиновна Јефимовскаја (Русија),
Ференц Андраш Ковач (Мађарска),
Дејан Алексић (Србија)

Отварање

Позориште младих

21,00

Едуардо Мога (Шпанија), Ференц Андраш
Ковач (Мађарска), Дејан Алексић (Србија),
Валентина Валентиновна Јефимовскаја
(Русија), **Арен Ворнер** (Енглеска), Тобијас
Бургхардт (Немачка), Жан-Лик Депак
(Француска)

Уторак, 27. август

9,00

Градска библиотека Нови Сад, Дунавска 1
Награда најбољем младом песнику до 29
година за прву песничку књигу објављену на
српском језику – 59. Бранкова је најзначајнија
награда за младе песнике у Србији.
Свечност уручења награде подржава Градска
библиотека у Новом Саду.

**Гост свечаности добитник награде Нови Сад
Ендре Скарочи (Мађарска)**

10,30

Београдски кеј
Полазак аутобуса за обилазак манастира
на Фрушкој гори

18,00

Градска библиотека Нови Сад, Дунавска 1
Савремена Мађарска поезија у фокусу
Ендре Скарочи (1952), Ференц Андраш Ковач
(1959), Иштван Кемењ (1961).

О мађарској поезији говори приређивач:
Золтан Вираг (Мађарска), књижевни критичар,
професор на Универзитету у Сегедину и
Сандра Буљановић преводилац.
Поезију у српском преводу говори – Предраг
Момчилоцић Моца, глумац Српског народног
позоришта у Новом Саду.

21,00

Позориште младих
Јона Бургхардт (Аргентина), Иштван Кемењ
(Мађарска), Ирина Харди Ковачевић (Србија),
Јацек Напјурковски (Пољска), Добитник
Бранкове награде

Среда, 28. август

Градска библиотека Нови Сад, Дунавска 1
10,00–13,00 и 15,00–17,30

Симпозијум

Капитализам, интелектуалац и књижевност:
Алпар Лошонц, Драган Проле, Владимир
Гвозден, Корнелија Фараго, Срђан
Дамњановић, Бојан Јовановић, Дамир
Смиљанић, Виктор Радун.

18,00

**Клуб Абсолют у Змај Јовиној улици
– интервјуи**

Ференц Андраш Ковач, Жан-Лик Депак

19,30

БАЛКОН АБСОЛУТ, ЗМАЈ ЈОВИНА улица
Иља Козлов (Русија), Ђорђе Кубурић (Србија),
Саша Нишавић (Србија), Етјен Фор
(Француска), Јацек Напјурковски (Пољска),
Иштван Кемењ (Мађарска), Ирина Харди
Ковачевић (Србија)

21,30

Позориште младих
Иља Козлов (Русија), Ђорђе Кубурић (Србија),
Саша Нишавић (Србија), Етјен Фор
(Француска)

22,00

Међународна награда Нови Сад.
Добитник награде **Ендре Скарочи**
(Мађарска)

* * *

Главни програми ће се одржавати у
"Позоришту младих", Игњата Павласа 4 и 8
/Theatar of juth)

PROGRAMME

THE FOURTEENTH INTERNATIONAL NOVI SAD
LITERATURE FESTIVAL

26th–29th August 2019, Novi Sad
Association of Writers of Vojvodina

Monday, 26th August

12,00

THE SHIP THEATAR, Belgrade quay

Press conference

Jovan Zivlak; Vladimir Gvozden, Serbia; Jean-Luc
Despax (France); **Ahren Warner** (England),
Dejan Aleksić (Serbia)

6,00 pm

Club Absolut in Zmaj Jovina Street – interviews
Eduardo Moga (Spain), **Ahren Warner** (England)

7,30 pm

BALCONY ABSOLUT IN ZMAJ JOVINA STREET
Eduardo Moga (Spain), **Ahren Warner (England)**,
Tobias Burghardt (Germany), Jean-Luc
Despax (France), Valentina Valentinovna
Jefimovskaja (Russia), Kovács András Ferenc
(Hungary), Dejan Aleksić (Serbia)

Pozorište mladih

9,00 pm

Opening

Eduardo Moga (Spain), Kovács András Ferenc
(Hungary), Dejan Aleksić (Serbia), Valentina
Valentinovna Jefimovskaja (Russia), **Ahren Warner**
(England), Tobias Burghardt (Germany),
Jean-Luc Despax (France)

Tuesday, 27th August

9,00 am

City Library of Novi Sad, Dunavska 1
Awarding the best young poet in Serbia –
Brankova nagrada (Branko's Award), 59. time.
Brankova nagrada is the most important poetry
prize in Serbia for young poets. The ceremony
is supported by the

**Guest of the Programme: winner of Literary
award Novi Sad Szkárosi Endre (Hungary)**

10,30 am

Bus departure to Monastres of Fruska gora

6,00 pm

City Library of Novi Sad, Dunavska 1
Contemporary Hungarian poetry in focus
Endre Szkárosi (1952), Kovács András Ferenc,
Kemény István (1961)

About hungarian poetry speaks: Zoltán Virág,
(Hungary), literary critic, professor on the
University of Szeged and Sandra Buljanovic
translator
Poetry in Serbian is read by Predrag
Momčilović-Moca, actor of Serbian national
theatre of Novi Sad
Simultaneous translation provided

9,00 pm

Theatar of the Juth

Jona Burghardt (Argentina), István Kemény
(Hungary), Irina Hardi Kovačević (Serbia),
Jacek Napiórkowski (Poland), Winner
of the Branko's Award

Wednesday, 28th August

City Library of Novi Sad, Dunavska 1

10,00 am – 1,00 pm and 3,00 pm – 5,30 pm

Symposium

The capitalism, intellectuals and literature.
Alpar Lošonc, Dragan Prole, Vladimir Gvozden,
Kornelija Farago, Srđan Damjanović, Bojan
Jovanović, Damir Smiljanić, Viktor Radun,

6,00 pm

Club Absolut in Zmaj Jovina Street – interviews
Ferenc András Kovács, Jean-Luc Despax

7,30

BALCONY ABSOLUTE IN ZMAJ JOVINA STREET
Илья Козлов (Russia), Đorđe Kuburić (Serbia),
Saša Nišavić (Serbia), Étienne Faure (France),
Jacek Napiórkowski (Poland), Kemény István
(Hungary), Irina Hardi Kovačević (Serbia)

Theatar of juth

8,30 pm

Илья Козлов (Russia), Đorđe Kuburić (Serbia), Saša
Nišavić (Serbia), Étienne Faure (France)

10,00 pm

International Literary Award of Novi Sad. Winner
of the award **Szkárosi Endre** (Hungary)

* * *

Main programs will be held in "Pozorište mladih,
Ignjata Pavlasa 4 /Theatar of juth)

Превод текстова у Каталогу:

Драган Бабић, Душка Радивојевић, Виктор Радун Теон, Сандра Буљановић Симоновић,
Марија Шимоковић, Милица Антонијевић, Гжегож Латушински, Милена Алексић

Коректура:

Јони

Чланови жирија за Бранкову награду

Марија Шимоковић, Валентина Чизмар, Бранислав Живановић

Jury of Branko's Award

Marija Šimoković, Valentina Čizmar, Branislav Živanović

Савет Фестивала:

Јован Зивлак, директор Фестивала
Милан Ненадић, Марија Шимоковић, Бранислав Живановић, Илеана Урсу, Вићазослав Хроњец,
Алпар Лошонц, Стеван Брадић, Валентина Чизмар

Board of Festival:

Jovan Zivlak, Director of the Festival,
Milan Nenadić, Marija Šimoković, Branislav Živanović, Ileana Ursu, Vićazoslav Hronjec, Alpar Lošonc,
Stevan Bradić, Valentina Čizmar

Друштво књижевника Војводине, 21000 Нови Сад, Браће Рибникар 5
Association of Writers of Vojvodina, 5 Braće Ribnikar St., 21 000 Novi Sad
Tel. +381 21 6542-432, 6542-431
Bank account: 340 – 2030 – 48;
www.dkv.org.rs; e-mail: zlatnagreda@neobee.net
www.facebook.com/InternationalNoviSadLiteratureFestival

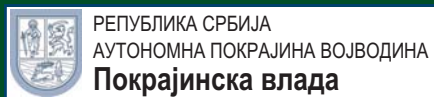
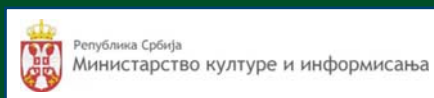
Design Kinshasa • **Print** Sajnos, Novi Sad • **Board of programme:** Jovan Zivlak, Director of the Festival, Milan Nenadić, Marija Šimoković, Branislav Živanović, Ileana Ursu, Vičazoslav Hronjec, Alpar Lošonc, Stevan Bradić, Valentina Čizmar • **Društvo književnika Vojvodine**, 21000 Novi Sad, Braće Ribnikar 5, Srbija • **Association of Writers of Voivodina**, 21000 Novi Sad, 5 Braće Ribnikar St, Serbia

• Tel. +381 21 6542-432, 6542-431 • Bank account: 340 – 2030 – 48

• www.dkv.org.rs • www.facebook.com/InternationalNoviSadLiteratureFestival
– Međunarodni novosadski književni festival • e-mail: zlatnagreda@neobee.net

Каталог је сепарат часописа ЗЛАТНА ГРЕДА број 213/214/215

Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање
Булевар Михајла Пупина бр. 16, 21000 Нови Сад

Библиотека Глигорије Возаровић
Сремска Митровица

**УПРАВА ЗА КУЛТУРУ
ГРАДА НОВОГ САДА**

Hotel Vojvodina
Trg slobode 2, 21000 Novi Sad, Srbija